

"Tänapäeva Apokalüpsis"

**Karl-Kristjan Nagel
Tiiu Rebane**

2007-2023

Algus.

Ma olen lamanud siin voodis nii mõnigi aeg. Ma ei mäleta miks ma siia tulin, äsja olin istunud ju köögis. Väljatõmmatud hammas valutab. Minu sigaretist oli saanud kõverasse tõmbunud tuhk. See kukkus mulle rinnale. Mul polnud särki seljas ega pükse jalas. Olin alasti ja ebakaine. Soojapuhur undas vastikult. Väljas oli lõõmav külm. Ligi 25 kraadi alla celsiust. See on alati nii külmasessioonil, mis kestab siin perifeerias kolmel talvekuul. Toalaes on tiivik, mis jahutab üleskõetud korterit. Purustan peegli.

Ma ei tea mitmes päev see siin linnas juba on. Kuid hommikul kell 8 virgutab mind alkoidsetest nägemustest uksekell. Tõusen kohusetundlikult ja vaevaliselt (mida rõhutan häälikuga) ning vean end koridori, avan ukse. Trepikojas seisavad kaks täisvarustuses kindlustusagenti, hooletult läptopid kaenlas. Mõistan kahetsusega, et see on vaid maskeering.

"Suitsu on, ei leidu?" küsib tagumine.

See on vana parool ja ma vastan üsna tülpinult.

"Ma ei suitseta," ütlen kuigi see ei vasta tegelikkuses tõele, sest ma suitsetan. Agendid näevad vale läbi ning silmitsevad minu sigaretituhast rinnaesist. Kuid see ei sega neid mõistmast, et on sattunud õigesse kohta. Nad kõnnivad minu järel (või tundub see mulle nii) elutuppa ja vaatavad kriitiliselt ringi. Näevad tühjaksjoodud pudeleid, tajuvad külma ja sooja laineid, mis hoovavad soojapuhurist ja avatud aknast. Silmitsevad katkilöödud peeglit ja minu verist kätt. Sisimas meenutab see kõik neile enda kaotatud noorust ja tegelikku vanust. Nad asuvad äkiliselt tegutsema. Ma ei jõua isegi suitsu läita ega muul viisil ükskõiksust väljendada või reageerida. Mind lükatakse vannituppa külma dushi alla. Karjun nagu lind, kuid näen välja nagu loom.

"Fidiit! Buuaau, rooaah, õõ!"

Puristan lärmakalt mittejoodavat vett. Minu hambad on sellest floriidiga saastatud veest siin juba mustaks tõmbunud. Oksendan - elus on situatsioone kus on võimatu häbeneda. Agendid muhelevad, nad on elus kõike teinud.

Mulle antakse uus mission, mis on salastatud. Isegi mina ei tea hetkel Mama jõge läbides, millega sügavamal tasandil tegemist, sest tutvun endiselt materjalidega.

Saan teada vaid formaalse ülesande, kahjutuks teha Suome-Ingveri jõesuudmes Karjula põlismetsades varjuv desertöörist kindral A-Gurtsõ, kohalike metslaste seas tuntud kui sõjapealik Kurtzilainen. Mulle antakse ka tema foto, mida mul ei õnnestu põletada ega muul viisil hävitada. Hoian seda kogu ülejäänud teekonna rahakoti vahel. Iidse Ivangorotteni kindlusevallidel peatab mind küll hiljem piirivalvur ja tunneb fotol oleva antikangelase ära, millepeale hakkab hirmust värisema ja laseb mul takistamatult edasi minna.

Sügavamal tasandil hakkab mulle siiski tunduma, et põhjuseks miks mulle anti selline eepiline mission, seisneb selles, et ma ei lugenud algkoolis kohustuslikku kirjandust, nagu Hugo'd, sellepärast siis see töö ja missioon - minu fundamentaalne ettemääratus olla *killer*.

— — —
2.02.2007 / 1.06.2007

Mama Jõgi.

Laeva nimi oli Kondeliza. See asus Jelva järve kaldal ja nägi välja nagu suur puidust maja. Selleks, et laev õigesse jõekäärdu saada, tuli meil kasutada Amary lennuvälja ainukest helikopterit. Helikopter jõudis kohale keskpäevaks ja tõstis laeva üle linna kahe järve ning jõge lahutavate parkmetsade. Kuna piklik kiirlaev oli liiga raske, siis ei tõusnud ta kõrgemale kui kümme meetrit ning langes esimesele suuremale mäejalamile. Kohalikud põliskasukad aitasid selle järgmiseks päevaks üle mäeveeru teiselepoole jõkke tõmmata. Nad ehitasid nõlvadele vintsid ja kerisid sentimeeterhaaval üles. Üks saksman nikastas töö käigus jala ja heitis hiljem kruvi all puhates hinge. Vanadusest, räägiti mulle.

Selle päeva lõpuks ööbisime juba laevas. Hommikul ärkasime kohutava mürina peale üles ja avastasime, et põliskasukad olid meid kaldast lahti lasknud ning kärestikulisele jõeale tõuganud. Me ei suutnud laeva juhtimist üle võtta, sest mootor ei käivitunud kuna see ei läinud tööle. Õhtuks hakkas kärestik saavutama oma võimsuse maksimumi. Olime laskunud alla juba rohkem kui kahest hüdrojaamast. Mäslev lainemõll kohises kõrvus ning ähvardas laeva pooleks kõikumisega. Nägime palju paadisõudjaid ja kummipaatelid kalamehi, kes meist möödusid. Karjusime neile, kuid nad ei mõistnud, või ei kuulnud. Ühe laeva otsustasin kinni pidada. Meeskond oli närvis ja kohtles pargalolevaid ebaviiskalt. Esperando nimetas üht Mustvä vanausuliste rinnamärgiga habemikku kummituseks. Kukupai kaotas enesevalitsuse ja lükkas teise noormehe kartulikottidele, millest pudenes paadipõhja purustatud kommijahu. Õieti ma ei mäletagi, millest tüli alguse sai, või

miks ma selle parve peatasin. Võib-olla oli põhjuseks meie kõigi hirm oma tuleviku ees Ivangorotteni maakonnas, kohas mille lühiajalugu vaid mina teadsin kuna missiooni dokumendid olid teistele salastatud. Õnneks sekkus tekkinud pingete lahendamiseks vanausuline ja pühitses Kukupaid ning teisi teodorant veega, mis tal põues väikeses plaskupudelil oli. Esperando nuttis ja palus kommikottidele lükatud noormehelt vabandust. Noormees ütles seepeale kahtlaselt ingveripärase aktsendiga, et see jahu ei kuulu talle, tema on lihatoitlane.

Maabusime vanausulise juhatusel kaldal, kuna kärestik lõppes suure kosega Jagajavalitses. Sellest hetkest võõrad kadusid ja me jäime ihuüksi metsa ilma edasiste juhtnöörideta, pealegi oli ümbruskond meile tundmatu. Meid haarasid kahtlused, et meid jälitavad Verelinna salakütid. Tegelikult tundus algusest peale, et ingveri aktsendiga noormees ja Mustvä vanausuline olid meile valetanud. Kolmas tegelane, kes nendega mestis oli nägi välja nagu väikest kasvu vanamutt. Teised ütlesid, et ta on pime aga selles ei saanud kindel olla kuna tal olid ümmargused päikesepillid. Meenutas kahtlaselt Ralli X-i (tuntud tormienergia propageeria ja vallavanem). Räägiti et Ralli X oli tagaotsitav keskkonnasäästmatu mõtteviisi eest. Kord võttis ta kuju vee reostajana, siis naftamagnaadina, teinekord jälle eduka majanduskonspiraatori, või päästekomando töötajana. Väikese nõidvanamuti kuju oli midagi uut. Rasked ajad panevad kameeleone otsima uusi väljakutseid mitte tuginema vanadele kätteõpitud võtetele.

Salakütid - me nägime neid esimese nädala algul korduvalt. Ühe tundsimise vastuvaidlematult ära, see oli toosama habemega Mustvä vanausuline. Nägime tema näomaalingutest kindlalt eristuvaid, pimeduses välkuvaid silmalauge.

2.02.2007

*

See kõik oli liiga õudne, et sellest kirjutada. Meid jälitati metsas mitme kohaliku hõimu poolt, tundus et organiseeritult. Kõigepealt läksime sügavamale metsa vett otsima, kuna meil oli vaja teha kuuma teed ja makarone. Kukupai märkas ööpimeduses liikumist ja kuulis madalaid helivõnkeid. Kui ta läks allikale lähemale, et paremini näha, sattus ta silmitsi elusa morsaga. Kukupai kukkus perseli mutta ja jooksis möiraahvi röögatuste saatel intuiitiivselt tagasi jõe poole. Järgnesime talle. Tänu taolisele ehmatavale vahejuhtumile saime ürgdzunglist välja. Leidsime laeva allpool Jagajavalitse koske ühe suvila purde äärest. Keegi oli sellega vahepeal omavoliliselt sõitnud. Märkasime imestunult, et shokijärgses seisundis Esperando on leidnud endale suure karvamütsi. Lähemal vaatlusel selgus siiski, et tegemist on lendoravaga, kes talle põgenemisteel pähe oli langenud. Vabastasime

närvilise looma tugevast haardekrambist ja lasime tagasi puulatvadesse lendu. Esperando käitus hullunult ja kiirustas meid kõiki tagasi laevale. Kui lahkusime kaldalt karjus ta megafoniga metsa suunas veel poolteist tundi.

"Ei, ma ei suuda enam. Viige mind siit ära! Kuradi loodus! Mul on kõrini, ma tahan tagasi loodusest võõrandumiskampaania aegsesse, umbusklikku keskaega."

Rahustasime teda hiljem palderjan ja eetri seguga nagu Petsorka maade külanaisete talitsemisrituaalidel kombeks.

12.06.2007

*

Kuid jälitamine jätkus. Pidime parandama laeva navigatsioonivõimeid ja telkisime kaldapeelses võsas. Kuulasin öösiti ning ka päeval riigiraadio kanaleid. Saatejuhid ja -külalised moodustasid seal erinevaid vestlusringe ja rääkisid päevakajalistel teemadel. Tundus, et pilkane pimedus oli ka neisse levisfääridesse langenud - esinejad olid kõrgendatud meeleolus justkui oleks Kristus või valeprohvet ise maapeale jõudnud. Mõni haritlane või aguliharidusega usumees läks päris vihaseks ja karjus parastavalt koos saatejuhiga läbiseigi: "Neile uskmatutele kultuurivõhikutele tuleb näpuga näidata ja neid tuleb paljastada! Tegelikel jumalavastastel on lihtne rääkida musta valgeks, lihtsat tõde ümber ajalooliseks valeks. Tuleb ainult õhutada multikultuurilist osatähtsust ja sellega inimesi kuldteelt eksitada."

Jäi mulje, et need pühad arvamused olid tõesti kursis saatana järgijate salakavalate ning destruktiiivsete plaanidega. See tekitas minus vaid austust ja aukartust kõige elava, eelkõige mõistuslike olendite ees. Hakkasin rohkem tähelepanu pöörama metsalilledele, säilitades samas valvsuse. Polnud võimatu, et mõni äraneetud pagan sealsamas läheduses ei viibinud.

Nii ilmutaski mulle end toosama habemikust Mustvä vanausuline, kui istusin ühel ööl lõkke ääres. Kõigepealt viskas ta põõsast raadio pihta suure kivi ja alles siis astus esile sõnadega: "Vaiki, agent!" Ta nägu oligi üleni sõjamaalinguid täis. Ta ütles sõnaahtralt, et ta on kohalike metsavaimude ustav laps, kuid et meie oleme nende territooriumite vaenlased. Selle tõestuseks püüdis ta kägistada kõrval maas magavat Esperandot, kuid see keeras unes külge ning ebausklik vanausuline taandus. Jälgisin teda suure valvsusega. Teda vihastas lisaks tele- ja raadioetrile ka laienev mobiilside võrk. Ta ütles, et selle halb mõju katab varsti kogu planeeti, mis seejärel rõhuva kiirguse mõjul hakkab hukkuma. Nõustusin tema poolt öelduga ning ütlesin, et just seetõttu pole ka minul telefoni, lisaks võimalusele, et alati leidub inimesi, kes telefonivestlusi pealt kuulavad. Vanausuline ei saanud mu jutust küll aru, kuid ei vaielnud ka vastu. Küllap tal oli väike mõttepaus, et aju puhata saaks.

Vastu hommikut kires ootamatult kukk. Vanausuline kes mitu tundi läänekultuuri allakäigust moraali oli lugenud, pidi tagasi metsa jooksma, sest minu kaaslased ärkasid. Nägin vaid tema ähvardavaid silmi kui ta hetkeks tagasi vaatas. Veel pikalt kõlas samalt suunalt tema ragistamist ja puutoigaste valju praksumist kohmakate jalgade all. Ütlesin teiste rahustamiseks, et see oli Sissyphos, mütoloogiline olend – pool loom ja inimene ühes isikus. Vastasel juhul oleksid teised talle näljast vist järgnenud.

"Näe, nii läheb metsanimene," ütlesin endamisi. Ikka veel kostus metsast ragistamist. Kukupai aga vaatas unesegaselt kildudekspurunenud raadiot ja ulgus talitsetult. Ta ei saanud enam kuulata popmuusikat ja nõdrameelsetele orienteeritud mölasaateid.

"Ükskord leiutatakse tehnoloogia mis korraldab eluslooduse lauspuhastuse ja nii saab inimkond vabaks paljudest ürghirmudest," sisistas tema sisalikuhing.

"Urbaniseerunud jätis," ütles Esperando lühidalt.

Kuid see vastaski tõele, lapsepõlves ütles Kukupai mustalalane, et ta on loomult linnalaps ja et tema tervisehäädad ning allergia on vastureaktsioon loodusele, millest sai tema varjatud kinnismõte ja alter ego.

— — —
16.07.2007

Ivangorotten - Saatana Sild.

Iga õhtu, estonielased ehitavad silla üles ja iga öö vennalalased lõhuvad selle. Droogide uimas kummitustena ringisõeluvad sõdurid löövad aega parajaks ja on teinud oma televisiooni, mille nimeks Revaal TV. Puhkepäevadel vaadatakse must-valgeid piraatkoopiaid. Psühheedeelsed Kromonovi, Kruusimendi, Nummiku, Shimmi ja Kiiduse filmid - need on vaid mõned nimed kodumaistest rezissööridest, kes oma elutööga Narawa silla lahingutes osalevaid sõdureid moraalselt aitavad: "Evol 666" kehva kvaliteediga sarjad, "Kitsas Ringu", "Kodu Keset Põrmu". Sõdurid istuvad lõkke ääres kaabliteta väikese Speed-Pod ekraani ees ja lahutavad süngest meelt. Nende näod on paralüüeeritud ümbritsevast õudusest, vaid mõni üksik suudab kõigi kollektiivsesse mällu sööbinud tuntud komöödiafilmide ajal naeratada, või poetab pisara. Jõe lähedal, aktiivsel rindejoonel valitseb teistsugune meelolu. Hiiumaa ja Kässmu mehed on sõlminud kindla võitlustaktika ja viivad seda tulpinud järjekindlusega täide. Pool tundi kõigist olemasolevatest relvadest tulistamist vaheldub ebamoraalsete hõigetega oma vastastele Ivangorotteni poolele, metsahämarikus, mis ümbritseb kardinana sealpoolset linnakindlust.

Automaadivalangud. Katkendlikud täringud vastakuti ja üle Narawa jõe lendlevad tuleribad. Peenike aktsendiga hää l kaugelt pimedusest, teiselt poolt jõge:

"Kuumat essti pooisit, go home ! Fakk yu, fakk yu !"

Silla jõulukaunistused löövad kuulide rahe all kõikuma. Kaks Ivangorotteni sõdurit, kes püüavad lõhkeainet sillatalade vahele torgata peavad varjuma kuulipilduja eest ja jooksevad kaugprojektoritega valgustatud sillalt üle piirete peadpidi jõkke.

"Idamaised koerad !" kähiseb üks uduste silmadega pirnulane.

Jões hulpivad mehed puristavad välja sissetõmmatud vett ja ujuvad aeglaselt tagasi oma poolele. Nende liikumise hõlbustamiseks lastakse kindluse katuselt väike valgustusrakett.

Ühes kaugemas kaevikus kuulavad Turi poisid kaukassia vähetuntud bardrokki. Nad ütlevad, et on loobunud estonie muusika kuulamisest, kuna selles puudub mõte.

"Kus on teie kapten ?" küsin neilt.

"Meil ei ole ülemust," vastab teistest eristuv, veidi tervema silmavaatega sõdur, "siin on igaüks iseenda kapten."

Ma ei oska sellepeale midagi mõelda. Ütlen neile, et nad meile varustust hangiksid, kütust ja laskemoona. Esperando tahtis lisaks paar kasti kamashokolaadi ja kartulikrõpse. Pärast asjade leidmist sõidame edasi. Meid ootavad ees vaevuläbitavad teed. Siin lõppeb tsivilisatsioon ja algab pärisdzungel täis okaspuid. Kuid enne veel, väike meeldetuletus - me näeme otse keset jõge ehitatud lava, kuhu on kutsutud esinema kõik uued ja vanemad baltpataljoni popstaarid. Seksinäljas kokkuaetud sõdurid vaatavad neid pealt. Jääme samuti oma laevaga pidama ja ootame koos teistega hilisõhtuks kohalemääratud naistebändi Pubex, mida juhib peojuht ja laulja Märter San Van Der. Veel mõned väliselt meeldivad bändid veavad end kohale: Diögä, Preester Sel-Selver, Vomit Manga, Pribalter, Väike Kepik, Silo, Job M.T.Ü., Suhhoipeller, Vannuatu Lilla ja Nina Tõniskon alias Eedit Plõff ehk Kapitol Värvuke.

Esineda sellest pikast nimedereast jõuab ikkagi ainult esimene - Pubex. Nad ilmuvad kohale õhupalliga. Heelium on otsakorral, seetõttu kiirustab lendur naistebändi lavale. Kogu dzungel rõkkab sõdurite kisast kui muusika käima pannakse. Perse, kuid üks Pubexi laulja komistab laval helipuldi otsa ja rebestab kostüümi. Ta ei saa enam esineda ja kogu bänd peab põgenema, sest sõdurid muutuvad vägivaldseks. Nad tungivad üle piirete ja hüppavad üksteise järel vette, lava ümbritsevasse kanalisse. Õhupall lööb kõikuma, kinnitusnöörid lastakse lahti ja juba ta lendabki stratosfääri, kaasas enesekindlad kuid paanikas popstaarid. Paar esimest, end lavale vinnanud sõdurit haaravad veel maas lohisevatest nööridest kinni ja tõusevad õhulaevaga kaasa, kuid kukuvad löödult tagasi vette. Üks mahaäänud heeliumballoon aktiveerub elektrilühisest ja paiskub lava suurtesse kõlaritesse, aparatuurist hakkab kostma tagurpidi madalhäälnelne presidendikõne skandeerides vaid üht fraasi: "Aitäh Lutsik !".

Järgmisel päeval ületasime Narawa veehoidla. Ilm oli kergelt tuuline ja ümbruses seilasid ujuvsaared. Jõesuudmes ootasime mõned tunnid järjekorras, et saarte järel piiri ületada. Ühel väikesaarel oli ainult üks iidne Lehispuu, selle varjus aga lõõtspilliga mees. Ütlesime et ta mängiks germaani shansoone.

2.02.2007 / 12.06.2007 / 20.07.2007

Püha Petterburg - iidne Prantsushka Meka.

Oleme jõudnud Njeevale. Siit kaugel pole enam Leedoga Järv. Vahele jääb tsaariaegne Prantsushk küla - Petekoff, mis pärast revolutsiooni Le-ninkraadiks ümber nimetati. Le-nin, tuntud revolutsiooniliider, elab nüüd juba üle 80 a. mausoleumis, Moskvaas. Inimestel lubatakse teda vaatamas käia. Räägitakse, et ta põhiliselt magab ja näeb välja täitsa keskealise mehe moodi. Nojah, kapitalistlik tsaariaegne nostalgia on ka seda iidset lääne asumaad haaranud. Üllatun, sest vana külanimi on tagasi ja üleüldises taaskasutuses. Teeme peatuse ühe paadisadama juures. Kõikjal laiub hommikune udu ja meil on raske edasi liikuda. Kusil läheduses peaks olema Ermisantaaz või selle makett. Äkitselt märkame, et meid on sisse piiranud mitukümmend prantslushe sutenööri ja lõbunaist. Nad peavad meid kinni ja hoiavad ülejäänud kaks päeva oma kombestiku kultuurse terrori all. Siin on püha vaid kunst, söök ja kirjandus. Filmi vastu puudub neil intiimne huvi kuna selle rikkus ära uus kodumaa tõusev kinotäht Louis de Furness - tuntud fantoomkuningas. Kuid erootiliselt erudeeritud Gottaard, küsib Esperando neilt. Prantslused aga vaikivad ja ei vasta. Mingi hetk hakkab üks neist meie peale karjuma ja me küsime mis on valesti aga ta ei oska vastata.

20.07.2007

*

Linn on sissepiiratud saksalaste poolt. Käib Maailmade Sõda... (räägitakse, et järgmine päev on revolutsioon). Oleme sattunud vennamaa pealinna halval ajal. Üle Ledoshka on tekitatud Eluliin, mida mööda liiguvad Taitai kokad. Nad on varustatud külmutatud krevettide ja spagettidega. Sakshala sõdurid käivad seda ilmaimet tee ääres lähedalt vaatamas, et oma süümepiinadele vaheldust saada. Kõht

saab vaatamisestki täis kuigi riietus ei kannata külma. Nad mumitsifeeruvad kohapeal ja mattuvad tuiskavasse lumme nagu Hiena Keisrite maaalune sõjavägi. Nii vabaneb Petterburg oma rõhujatest. Kruusia rahvusest meisterkokk Stiilin tervitab seda sündmust perifeerialinnakust Kreemilinn-Gremlin.

Prantslasheed saavad nüüd väljas tänavatel kohvitada, täpselt nagu kodulinnas Pariisipudrus. Saiakesed tekitavad palju inspiratsiooni kuid ka erimeelsusi ja tülisid. Algavad vabanenud suurlinna sotsiaalprobleemid, mille algatajaks üleüldine vaesus. Osad saavad süüa saiakesi (päevanorm 100 grammi) aga teised ei saa. Nii lihtne järskukujunev vastasseis ongi ja seda ka kultuuriringkondades üldisemalt. Tõde selgub alles siis kui ilmub välja esimene kes jäi ebaõiglaselt ilma, enne vaidlused ei lõppe. Linnas on aga mitu miljonit elanikku. Tundub, et paljud ei soovigi olukorrale lahendust vaid püüavad pikaleveninud vaenuga omale aastateks ette varuks krahmatud saiakesi salajas hoida.

Seksist ei räägi enam keegi. Kõik mõtlevad murelikult ainult kõhuprobleemidele, mis on tegelikult absurd kuna Maailmade Sõda sai juba läbi ja süüa on piisavalt. Ka prantslasheed eelistavad seksile uut aseainet nimega *comedie*, mis pidavat andma hea enesetunde ja tuleneb ladinakeelsest sõnast *chimaira* (loe *kiimär*), mis on olnud aluseks ka paljudele marurahvuslikele koka- ja kirikuseepidele.

See kõik on liiga lihtne ja ilmselge, et sellest kirjutada. Ajalugu kordub ja korrutab ennast nagu mingi väljaarenemata keelega kokutaja. Tulevad uued põlvkonnad ja generatsioonid ning peavad kõike otsast alustama kuna nende haridus on ühekülgne, igav ja ebanatsionalistlikult kallutatud. Seepärast saadan koju pidevalt kirju ja kirjeldan oma lastelastele, keda on kokku kümme, oma huvitavaid seiklustest avaral naabermaal Rossijanil - Vennamaal - meie ajastu suur Noa Laev. Kes peale saab see saab, kes ei mõika, see ei saa.

Mustvä vanausuline rääkis seda mulle (venna-suome sõna *vene* e. laev jne.). Kohtusin temaga metros, peatus Kasiminevskajas. Tema näomaalingud olid saavutanud ülimalt täiuse. FeSesB ja UMUN ei suutnud teda tuvastada ja pidasid mustaks pomziks. Paljud tänapäeva vennalased põlgavad vanausulisi ja naeravad nende üle kuna jumaldavad ülekõige raha. Kui nad teaksid milliseid varjatud võimeid mõtteenergia kokkuhoidmisega on võimalik saavutada, siis nad ei naeraks. Mustvä vanausuline ütles, et selles peitub kogu olemise võti - olemise lihtsuses. Esperando oli minuga linnasolekul kaasas ja hakkas seda õpetust praktiseerima, loobus maistest ihadest ja konvertis kogu oma energia usuleksikasse. Ta tegi seda salaja, sest salateadused nõuavad seda kuna tõmbavad alati avalikkuse tähelepanu. 23-ndaks juuniks, so. Juunipäevaks oli ta kokku hoidnud ligi 50 intiimvahekorda ning selle käigus kulumata jäänud kundaliniühikut. Täikal vahetas ta selle hiljem mänguautomaatide zetonide vastu. Ütles, et see on kontrollitud enesepettus ja täiesti teadlik valik - koguda midagi vaevanõudvalt, et sellest siis isetult loobuda. Kuna projekt tundus olevat edukas, hakkas ta oma kogemusi jagama ja korraldas kursusi. Abivajajaid tekkis palju, osa järgijatest arendasid õpetustest hiljem välja omapoolseid versioone, muutes ning lisades tingimusi. Mõned kasutasid parema

tulemuse saavutamiseks kõisi.

Revolutsioon algas ootuspäraselt. Kõik arvasid, et Le-nin ka ühineb rahvamerega aga ta ei ärganud mausoleumis enam ülesse. Pärast unustati ta sinna ära.

Ermisantaaz ei olnud veel avatud kui madrused sisse tormasid. Nad ei avastanud enda eest saalivalvurite erilist vastupanu, ainult pildistamine oli keelatud. Ühes näituste-sektsioonis näidati just War Holy loomingut. Autor oli ka ise kohal ning kasutas madruseid oma uute tööde teostamisel modellidena, mis oli eriti vaevanõudev protsess kuna kestis nädalaid. Paljud ei jõudnud oma elulugusid kaamera ees ümber jutustada vaid lahkusid ja sõitsid Vennamaa avarustesse kommunismi tööstust ehitama. Vähemalt midagi reaalselt ja käega katsutavat! Tagasisaabudes pikalt rännakult oskasid enamus vaid sõnatult kaamerasse või maha vaadata.

Siis arreteeriti Tsaar (Tsaar ise arvas, et ta on staar). Ta oli varjunud vaigutuppa ja oli üleni vaiku täis. Tegemist oli kuulsa merevaiguga Kuradi Säarelt. Paljud sakslashed andsid oma elu selle vaigu eest võideldes.

Tsaar leidis enne arreteerimist voodi alt kastekannu. Ta mõtles, et kastab lilled ära aga madrused hüppasid tuppa ja takistasid teda. Tsaar mõtles, et nüüd on lõpp aga tal paluti ainult lahkuda vaigutoast, sest see oli ikkagi näituse eksponaat. Ermisantaazi vallutusel viibis kohal ka palju estonielasi. Näiteks oli seal Expo Grupp, nemad pakkusid Tsaarile tööd Jeuroopa kunstibiennaalide korraldajana ja baltpataljoni kunstnike sinna asumisele vahendajana. Revolutsioon toimus ühegi püssipauguta. Kõik olid nõus poliitiliste muutustega ja pooldasid uut diskursust, eelistades seekord mõistusele tundeid.

Uue pealinna valik liikus Moskova CSK asula peale. Meil oli aeg oma asjad kokku ajada, et edasi põhja poole minna, lähemale Kurtzilaise pimeduseriigile. Juhised kodumaalt olid ilmseleged ja väljendusid ilmastikum muutustes. Sain sellest aru kui haned maabusid. Algas kevad.

*

Me ei tahtnud hotelliarveid maksta ning pidime mööda vihmaveetorusid alla laskuma, et vältida mundris valvurit välisukse ees kirjutuslaua taga. Tegemist oli endise täispalgalise kirjanikuga kes soovis taastada oma nime ja kuulsust ning kirjutas seetõttu uut romaani kus näitas koha kätte eskimotele ja muudele ebaintelligentsetele põlisrahvastele.

Ütlesin Esperandole, et ta lõpetaks kursuste andmised omandatud teadmiste vallas. Ma ei lubanud tal oma hotellituppa naasta ega ühtegi uut õpilast kaasa võtta. Ta oli oma madruseoskused sellise täiuseni arendanud, et võis alasti naise hetkega lae alla kinni siduda. Need viis kursuslast kes vabatahtlikult koridoris rippusid lasin ise vabaks. Kukupai väljasaamine oma toast oli keerulisem kuna teda oli nakatanud klubimängude jalgpallisik. Tal oli kõrge palavik ja sinine lööve silmakoopas.

Kui püüdsin ta toa ust avada muutus ta imelikuks, justkui varjaks kedagi. Nägin siiski vilksamisi väikest kasvu kõrgliiga mängija prototüüpi, kes ta elutoas laamendas. Ütlesin, et hotellis ei tohi võõrkülalisi kostitada isegi kui nad on näiteks mõnest MGIK'i kehanduskursuselt.

Saime kõik kokku Duginmuginskaja metroopeatuses. See on vanausuliste meeliskohtumispaik. Mustvä habe oli ka kohal, kuid jälgis meid eemalt ja ei tulnud lähemale. Tundus, et tal on oma seltskond. Üks hetk ajalehekioski varjus tõstis ta üles plakati nähtava kirjaga: "17.45 spetsiaalmetroo Karjalla Kannused, (märksõna) Kurtzilainen". Mõtlesin, et ta on topeltspioon ja püüab meid plakatiga reeta, kuid meid ei arreteeritud. Otsemetroo näis olevat ainuvõimalik, mugav lahendus. Oli juba õhtu ning meie soov oli aega võita.

Metroo tuligi, see oli seest graniidist sammaste, mosaiikide ja seinamaalingutega - palju avaram kui teised metrood. Perroonil olevad inimesed ignoreerisid ega astunud peale. Nad vaatasid hoopis aknal olevat kirja "tamburisse". Selleks ajaks oli Petterburgi linnakaart minu mällu sööbinud koos kõigi oma pisemate detailidega. Sain aru, et metroo sõidab vales suunas lõuna poole, võib-olla Kupta Fifaasse, Krimmilli või Easyraeli. Pidime maha hüppama ja tõmbasime hädapidurit, misjärel toimus midagi erakordset. Kõik täitus erivärvilise valgusega, lendas sädemeid ja kostus rataste vilinat mööda liipreid. See vaatemäng kestis ligi tund aega. Istusime avanenud uksele ja tõmbasime kopsudesse sulava metalli hõngu. Kui rong peatus jooksimise ülejäänud tee mööda tunnelit järgmisesse peatusesse. Esperando valis allakäigul liikuva trepi ning jõudis meist hiljem ülesse. Olime jõudnud teiselepoole Njeevat ja nägime oma varasemalt mahajäetud laeva. Keegi oli kirjutanud tema küljele Au Rora, selle kustutasime me maha. Meil ei olnud muud valikut kui laevasõitu jätkata.

7.06.2008

*

Ei saanud ega saanud ära sellest linnast. Me pidime käima veel Väike-Eenetsias - eraldatud territoorium Petterburi idasuunal, kuhu sissepääs oli keelatud ja lubatud vaid valitud isikutele. Saime kõik rahvusvaheliste eriteenistuste eriloa - kuupileti ja võisime vabalt seal ringi kolada. Põhiliselt olin mina droogide mõju all. Leidsin geroi-iini Isake Katedraalis kus selle omanikust naisgiid välismaalastele ümbrust tutvustas. "Hvatai, Belõi mramr !" ("Säh, Valge Marmor !") kõlas tema nõudlik jutt. Seisime veidi eemal, olin käskinud keelevõhikust Esperandol kõikidele pead noogutada, vastasel juhul oleks avastatud, et grupis on odavama piletiga välismaalasi.

Ühel hetkel tegi giid äkilise liigutuse ja torkas taskusoleva süstlaga tahtmatult üht mööduvat turisti otse puusaveeni. Nii kukkuski tema põuest välja pakike valget pulbrit, millele kiirelt jala peale panin. Pulber sai hiljem küll ruttu otsa aga seda jätkus kauaks.

Käisime veel karumuuseumis ja kalamuuseumis. Kalamuuseumis töötas tööpataljoni eriasukas, endine lihavürst Vlad Nonsens. Tema oli küll veidi haige mees - rääkis ainult kaladest kogu maailmakultuuri kontekstis nagu oleks need mingid pühad lehmad. Üks hetk pani endale kala püksi ja hakkas pudeleid lõhkuma. Vaatasin ringi ja ootas, et miilits teda juba arreteeriks aga kõik olid juba minema jooksnud. Kukupai nägu tõmbles, oli sattunud hüsteeriasse ja värises nurgas. Nojah, talutasime ta sealt ära värsket õhu kätte. Ta ju õrna tundeeluga linnalaps nagu me tegelikult kõik erinevatel aegadel oleme olnud.

Salakäik Väike-Neenetsiasse käis Gostinnõi Vor metroopeatusest. Selleks tuli valida maa peal õige eskalaator (reklaamsildid juhatasid), mis laskus samas suunas kui teised trepid, kuid sügavamatele tasanditele. Tagasi maapeale sai kaevandusliftiga. Kaassõitjad olid üleni tahmased nagu mõned mustanahalised Ahvrikas. Paljud estonielased nimetavad viimaseid neegriteks kuigi muu maailm alates revolutsioonist seda juba ammu ebakohaseks peab. Pole ka midagi imestada, sest vabariik on endiselt orjandusliku korra ikke all - Kantinaavia ja muu Läänetaeva paganate mõjusfääris.

Hoolimata droogide kõrvalmõjudest olimegi ootamatult Väike-Neenetsias, otse kesk rahvusvahelist Kunsti-blindaazi. Värvas pileteid müünud kunstniku nimi oli Joosep Poiss, tema hoidis elusat kassi käes ja püüdis talle selgitada vihkamise tähendust. Maailmasõja ajal töötas ta koonduslaagris residentuuris ja tegi inimestest rasva. Nägime muidu palju tuntud artiste. Mina ei tea kuidas nad selle raha leiavad, et siia tsirkusele saada, kuid meil oli eriluba ja kui oleksime tahtnud, siis ka viisaastaku pilet. Kurtzilaise nime ees avanesid praegu kõik ukсед sealhulgas ka kultuuriasutuste ukсед. Uks aga on selline avar ja avatud mõiste. See võib tähendada päris ust, millel on link, lukk ja hinged, kuid võib teises olukorras tähendada ka südant või mõistmist laiemalt. Nagu juba öeldud oli Kurtzilainen oma legendistaatusega hetkel uus ja hinnatud tegelane kõikjal. Tema enesesalgamisfilosoofiat ning biograafiat tutvustati enamuse õppeasutustes kunsti järeleaitamiskursustel, mis olid saanud tudengite seas väga populaarseks. Kunsti-blindaazidega on aga selline asi, et need näevad välja nagu börsikauplemine või koertevõistlus. Eesmärgiks on kokku ajada palju rahvast ja raha ning selle saamiseks tuleb lavastada või võtta presentatiivselt erinevaid kultuurilis-poliitilisi positsioone, mis tavakodanikule tihti arusaamatuks jäävad. Näiteks Easyraeli probleem ja Kaasa sektor, mis tänapäeval suurt kõneainet pakub. Sündis ju seal Yes-uss aastaid tagasi õhutades rahvast Mosside ridadesse astuma.

Sellest olenemata, ikkagi jääb see kõik minust niivõrd kaugele ja võõraks, et ei oskaks ega suudaks õiget seisukohta võtta. Mina tean vaid kohalikke olusid ja probleeme ning lähtun neist olukordadest. Minu missiooniks ja eesmärgiks on

kõrvaldada Karjala dzunglisse varjunud paholainen Kurtzipoika.

Laskusin uue militaarse kunstiobjekti avamisel läbi blindaaziavause väitlusesse ühe ministeeriumiametnikuga. Väitsin, et kultuur on riiklik-imagoloogiline enesereklaam, mille otstarve on vaid varjata korruptiivset majanduspoliitikat. Eduka majanduse alustaladeks on müüt vabadest inimressurssidest ning üldkehtivad kollektiivsed kokkulepped. Natsionalistlikult rahvuslikud ringkonnad ja vaated on marginaliseeritud, mittesoovitud nähtus ning töötab kui vajalik ohuindikaator vabadest individidest üleglobaliseerunud riigiaparaadis. Selle grupi üle- või alahindamine teenib vaid võimu sissesöödud valvsust, vaikset elitistlikku kontrollimehhanismi. Kui rahvas on hierarhiseerimata nähtus, siis riigiinstitutsioonid ja -asutused mitte. Sellepärast ongi iga uue maja või hoone püstitamine ja valmimine suur sündmus, samas kui mõni isetu ja omakasupüüdmatu inimene jäetakse sihilikult tähelepanemata. Viimase mõtte juures tundsin erakordset jälestust kõigi riigipalgaliste suhtes nii et pidin pausi tegema. Silme eest läks erakordselt mustaks. Ministeeriumiametnik aga rääkis, et eksistentsi õigustabki vaid kaasasündinud nimi ja imago, neid aga tekitab vaid isikliku või riigipoolse toetusraha olemasolu - miski ei teki tühjale kohale. Kuulasin teda huvitatult, kuid jäin ikkagi enda arvamuse juurde, et puudulik mõistus on bioloogiline paigalseis ja takistus ning tuleb reaalset likvideerida, mitte sellest lõputult rääkida või alalhoidlikult vaid teisi reaalsele tegudele õhutada. Lahkudes ütles ametnik, et teab kindlalt et leiab ja saavutab ametikõrgendust - oskus süsteemi sulanduda on ülim ja oma elu ei tohi alavääristada, kõik liialdused on halvast kui risk ega kuulu ministeeriumite haldusalasse. See tundus olevat üllatavalt läbinägelik kokkuvõte, sest seda riskigrupi rolli ma just esindasin.

Jõime geroi-iini peale paar pudelit veini, lootes, et see lahjendab viina mida olime eelnevalt tarbinud. Siis jõime kasti õlut ja kohtasime Jeurofejeviga, kes oli jumalast kaine, vastu kõiki meie eelarvamusi. Ta vaatas meid eemaloleva (eemalduva) pilguga. Näitasime talle kaardil kätte Moskva külje all oleva Pettushki küla asukoha kus elas tema tuttav. Mingi kukk vist. Kindel aga oli see, et ta oli vales linnas.

Mootorratta klubis käisime, seal esines mingi Nabasaki nimeline japonni bimbo. See pani klaveri põlema ja mängis oma maani juuste peal saemuusikat. Pärast seda hakkas ta laval nalju rääkima, osad neist olid lühikesed ja jätsid mulje anekdootidest. 500 inimest, niipalju kui meid saalipeale oli, kõik me istusime ja olime justkui paigale naelutatud ega saanud kohapealt liikuda. Mõtlesin, et see on mingi hüpnotiseeriija töö, või alles katsetatava militaargaasi toime. Kõik naersid kohusetundlikult, mina sealhulgas. Midagi aru ei saanud aga Esperando ütles, et see on pingetest vabanemise tunnus. Vastasin talle meeldetuletuseks, et täidame riikidevahelist militaarülesannet ja meil ei ole pingeid. Esperando ei saanud päris aru ja mõtles, et etendus sai läbi. Ta plaksutas tormakalt ja lahkus saalist.

Õhtul tagasi hotellitoas tuli kõikidelt kaabelkanalilt "Pelguliinlaste uskumatud seiklused Rossijanis" küll mõnesekundiliste ajavahedega, nii et kui Esperando

kanaleid vahetas, jäi mulje nagu vaataks aeglustatud filmi. Esperando sattus sellest nii vaimustusse, et lubas kogetud elamusele pühendada ühe luuletuse, ajaleheartikli ning essee, võrdhaarse püramiidi ehk kolmiku (triaadi) mille eesmärgiks oleks suurendada alamklassile avatud võimalusi. Ta oli hiljuti lugenud mingit akadeemik-semiootiku külmarahu aegset põrandaalust tekstivihikut kaupade vähesuse kohta tolleaegses ettevõtluses ning selle ebapädevate semiootiliste märgisüsteemide algpõhjustest, mis avaldas talle sügavalt inspireerivat mõju. Sõnad muutusid ootamatult tema jaoks maagilisteks asjadeks, mille abil saab juhtida inimaju poolt tõlgendatavat reaalsust.

Huvitav, millised põhjused hoiavad meid kinni selles linnas. Täna tuli mulle adresseeritud kiri ülemustelt, mis kinnitasid et igal asjal on oma põhjus, miks mitte jääda mõneks ajaks Petterburgi kus saab mõtteid ja jõudu koguda. Kogusimegi terve järgmine nädal erinevates paikades jõudu. Kukupai näiteks hakkas jooma Njeeva jõe vett, igal hommikul, õhtul ja kell 2 öösel kui avati sillad laevadele. Teised kohalikud võtsid kaldapealsel poolalasti päikest aga tema jõi jõevett. Võttis veel kanistriga koju kaasa ning keetis potis, et sooja dushi saada. Pidavat hästi mõjuma nahale.

Mina hakkasin käima Kultuuriakadeemias sõjandustunde andmas. Õpetasin kuidas laadida ja võtta lahti automaatrelv AK, või mõned vanemad Push Kini aegsed revolvriv. Ükskord plahvatas kursuse mahajäänute poolt varutud püssiroht otse fuajee näitusesaalis eksponeeritud kahuris ja üks suur kunstinstallatsioon sai kannatada. Põles maha terve pannoo nitrovärvidega teostatud monumentaalist mis kujutas mingit kolli. Kahju oli rahas väljendamatu, seda oli eelkõige näha vihast nutva autori näost. Süüdlased arreteeriti keset lõunaeinet ja mõisteti psühhoneurosteenia väljaõppele kus nad said ühiskondlikult kasulikke töötunde kõrgendatud meeleliseks ehk kontseptuaalseks leheriisumiseks.

Üldiselt oli Petterburi kunstitase akadeemilist laadi, inimesed teostasid portreesid ja natüürmorte, sellise vahega varasemate aegade, et liitsid traditsiooniliste seadetega kaasaegsemaid popikoone. Üks tudeng näiteks teostas maaliseeriat Mjao ja Pil Poti portreedega. Tema kontseptsioon sisaldas originaalset seisukohta, et tegemist on ajaloo suurkujudega, kelle panust ning osatähtsust inimkonna kujunemisel ei saa maha vaikida ega unustada, vaid peab ülistama nii nagu omal ajal. Ühiskonna industrialiseerimine ja tehnoloogiline areng toimub ainult terrori ja repressioonide tingimustes. Vastuseks õppejõudude kahtlustele ütles ta, et tänapäeva vabas ning reegliteta postmodernses elukäsitluses saab inimene totalitaarse võimudefinitsiooniga ainult samastuda ja kaasa mängida, mitte naiivselt vastu punnida - kaasaeg tähendabki ekstaatilist kohanemisvõimet ja antidualismi - vaadaku terrorile laiaspektrilise pilguga. Mõelge kui palju vägivalda toodab tänapäeva meedia ja televisioon, miks ei võiks siis ülistada mõnd mineviku põhjatusse manalasse langenud massimõrvarit. Vastusele, et meediatööstuse puhul on tegemist vaid meelelahutusliku lavastuse ning suhteliselt süütu mänguga, teatas ägestunud tudeng, et kultuur ongi kunstlik meelelahutus aga diktaatorite ülesanne on meenutada

kõigile reaalsust. Viimaste sõnade peale laskus õppeasutuse peale üldine mõistmine. Sellegipoolest võttis miilits autori varsti kinni. See toimus juhuslikult ühes Njevski peales kunstitarvete poes. Ta ei andnud ennast niisama kätte, vaid korraldas vägeva tulevargi, pildus kordnike pihta lahustipudeleid ja värve ning süütas neid välgumihkliga just sel hetkel kui nad püüdsid teda käeraudadesse panna. Ühel kordnikul läks seetõttu põlema paks vatijope ja ta pidi selle sillalt kanalisse vette virutama.

9.06.2008 / 11.06.2008

*

Jäin silma ühele koperatiivelamu juhatajale. Talle avaldas muljet kuidas ma kultuuriakadeemia sõjandustunnis relvadest rääkisin. Mulle eraldati korter ja ateljee, majas kus elasid peale meie veel ligi 1000 inimest, enamus neist olid valged, sinisiverelised ja kollased. Kuid oli ka mustanahalisi. Neil oli tänavanurgal klubi nimega "Ragtime" kus nad käisid esinemas, mängisid pille, laulsid ja tantsisid, kõike vaid selleks et süüa osta ning ei peaks nälgima. Paljud suhtusid nendesse halvasti - ajad olid sellised, et kellelgi polnud süüa - sakshalased ju piirasid Petterburgi. Osad sakshala sõdurid olid tunginud öö varjus salaja linna. Nad olid kuldude ja juusteta, ka riietus kõrbes pigiselt ning neil puudusid kiivrid kuna nad olid ületanud mitu kilomeetrit miiniväljasid. Sakshalalastele ei meeldinud Ragtime klubis mängitav muusika. Ühel õhtul korraldasid nad pealetungi ja jooksid tagauksest sisse. Klubis mängis sel hetkel kuu peal käinud Armastrongi laulu "Imeline Maailm" eriti kiire klubimix. Kõlasid dzungellikud trummirütmid ja trampiv bass, kõik tantsisid meeletus tempos ja viskasid üksteist üle oma õla ja jalgade vahelt läbi. Sakshalased ei saanudki päris aru kuidas see käis. Pealegi toimus kõik must-valgelt, kohalik klubivalgustaja selgitas hiljem, et ta on kõike katsetanud - värvilisi kilefiltreid ja lampe, kuid koloriit jääb ikka samaks nagu vanaegsetes filmides. Sakshalalased ei saanud kellestki kinni haarata, sest need liikusid nii kiirelt. Pealegi olid nad eemaletõukavalt energilised ja tegid nägusid nii, et enamus skinnoididest nägid pärast hirmuunenägusid.

Ja nagu pilkasel päeval, kõige ilusama ilmaga jäin ma ühes purskkaevuga pargis, kirjanik Push Kini skulptuuri juures juttu ajama islamiusku naispreestriga, õigemini oma kodu majahoidjaga. Ta rääkis mulle pikalt kuivõrd ta armastab oma meest kes vaatab kõiki altkulmu, on jõuline ja väarikas ning karistab oma elukaaslasi vaid juhul kui selleks on piisav põhjus.

"Ära tee oma iidolist kujutist. Ära vaata talle otsa - ära uuri oma Isandat!" rääkis

majahoidja.

Olin temaga ju põhimõtteliselt nõus, ta oli sõjapõgenik, oli läbinud ränkraske teekonna läbi mitme Jeuroopa lennujaama passikontrolli ning tõi kodust kaasa isegi venna pommivöö, mida hoidis maja koridoris kapis. Lubasin majahoidjale, et ta võib olla õnnelik ja kinnitasin vandega, et ei kujuta kunagi kedagi vaid tegelen vaid relvadega, sest relvad hoiavad maailmas rahu, rohkem kui ükskõik milline kunstiteos või suurendatud foto mõnes muuseumis. Arabik naine pihtis mulle, et pärast seda kui televisoonikanalil algas kohtuseriaal laulja Mummitralli elust ja tema tagasihoidlikust perest, kaotas ta usu slaavo kultuuri kui sellisesse ning mõtleb põhiliselt elu lõpust pensionärina planeedil Mahhaa.

Petterburis olles õppisin ma midagi vanema generatsiooni eelistuste kohta. Neile meeldisid säravad teleshowd, läikivad riided ja prozektorvalgus. Nad imetlesid läänest imporditud rikka, vaesusest eraldatud inimese mentaliteeti kes on rahul oma mobiilse eluga ja saab seetõttu alati hakkama. Sellest, et vahel harva ka rikkad nutavad, või et neid tabab ebaõnn, ei tahtnud vanemad lihtinimesed tavaliselt midagi teada. Nad olid nii kinni oma isiklikes unistustes paremast tulevikust, et riskisid mõtetes eemalduma oma tihti vaesuse piiril olevast reaalsusest. Püüdsin võimalikult paljudele inimestele küll selgitada nende soovmõtlemise ekslikkust, kuid tavaliselt polnud sellest kasu. Ükskord vestlesin ühe keskealise mehega metroo eskalaatoril tervelt pool päeva, mina ülesmineval ja tema allapoole liikuval trepil. Samaaegselt pidime kohapeal koguaeg kõndima, vastasel juhul oleksime üksteist kiirelt silmist kaotanud. Lõpufaasis hõikasin talle juba peaaegu revolutsioonilisi agitplakatlikke hüüdlauseid. Tahtsin, et ta kindlasti teadvustatud valiku teeks või meie poole ilma mõtlemata üle tuleks. Üks hetk ta väsis paigalkõnnist ja klammerdus mööduva lambikupli jalale, kuid takerdus ja libises ootamatult nagu mõnes kriminaalfilmis allapoole. Ta pidi olema kindlasti mõni sportlik kaskadöör, sest jõudis tervena alla. Miilitsad tahtsid teda perroonil korrarikumise pärast tabada aga ta põgenes ja hüppas ärasõitvale metroorongile.

Uuendusmeelne konformism muudkui süveneb. Poodides hinnad tõusevad. Piimatoodete hinnad läksid eile alla aga lihatooted on nüüd kallimad. Nägin ise poes, et üks vanem mees võttis letist suure rõngas poolsuitsuvorsti ja kallistas seda isukalt. Samuti läksid vahetusse suur alkoholi ja kütusepartii. Inimesed jõid inimliku eksituse läbi diislit. Kultuur ei meeldi enam paljudele. Mida vähem söögitalonge jagati, seda vähem tunti huvi kunsti vastu üldisemalt. Keegi ei käinud enam raamatukoguduses. Mind see õnneks ei puudutanud, tundsin ennast erimissiooni tõttu hästi.

— — —
8.07.2008 / 22.10.2008 / 21.04.2010

*

Ma ei saa aru kuidas kõik võivad juua ja narkootikume tarbida kui maailmas käib sõda ja Le-ningrad on blokaadis. Ma saan aru, et meie võime endale väikest puhkehetke siin läbisõidul lubada, kuid kohalikud linnaelanikud ja muu rahvas ei tohiks üldse tsiviilelule mõelda. Eile tabati frondil just viis Kalmukkia külast pärit noorsõdurit, kes süstisid endale läbi puhvaika hibilaiini. Nad olid selle aine kokku miksitud musta shokolaadi ja kitsesiirupi seguga. Rumalad, karistuseks saadeti nad koju tagasi ema juurde. Milline häbi, kui samal ajal tuhanded omaealised lääne-rindel võitlevad vabanedes ühtlasi hukutavast egoismist.

Vaatasime internetikohvikus gogelist kuidas piiramisrõngas on nõrgenenud ja avastasime, et germaani haare on väga tugev umbes nagu merelaine, mis paiskub randa ja taandub koheselt tagasi merele. Suome küljel Põhjas oli piiramistsooni küll tekkinud hobusepeakujuline tagasivallutatud ala, sealt olid end läbi murdnud kõige julgemad ja loomingulisemad slaavolased.

Samal ajal läksid paljud Suome sõdurid appi Estonie Anastajate armeele, mis olid ennast pealetungivate Vennalaste väegruppide vastu Sinihallitusmägedesse seadnud. Estonie Anastajate eripära seisnes selles, et nad sõdisid läbi anonüümse serveri kuskil sõltumatul Vannuatu saarel. Lisaks võeti paljudelt vastastelt Simm City mängus ära nende raha, ehted ja muud väärisesemed. Vennalased ja Suomlased tegid seda niisamuti, kuid avalikult, pärisnime all ja suuremates kogustes. Entsüklopeedia teatab, et protsentuaalselt vabastati isaplaati taolisel anonüüsuse teel kümne või enama protsendilise edumaaga. Siin polnud ka midagi imestada kui raskendatud sõjatingimustes olid kõik sõdurid sunnitud lisamahtu ja -võimalusi mujalt hankima. Paljud kasutasid flashdrive või põletasid oma maa dvd toorikutele. Neist nähtamatutest vastupanukolletest arenesid edasi veel paljud teised militaarse kallakuga huvigrupid nagu nt. US Bee transagressorid või transiit-vestiit rühmad kelle eripäraks said kiired äkkrünnakud vaenlase tagalasse. Viimaste puhul tekkisid küll piiripunktides kilomeetrite pikkused järjekorrad kuna nad olid piirikomando teravdatud tähelepanu all. Marssal Zuukov Hakker, kes humaanse inimese kombel Lõunas germaanilasi nõ. ohjeldas ja oma kodumaalt aegamööda välja tõukas, hoidis sihiteadlikult Baltkomist eemale. Seetõttu saadeti Estie territooriumi puhastama kõige kriminaalsema ja mõrtsukalikuma minevikuga sõjaväediviisid, autud sotsiaal-moraal terroristid ja poevargad. Tegelikult estonielased ise tõmbasid selle häda endale peale, sest olid inimestena liiga ideaalsed, inimene aga on oma loomulikus olekus teatavasti loom.

10.08.2008 / 21.- 22.10.2008

Sotsiaalelu, haridus ja paigalseis.

Uued ametnikud ei saanud minust kultuuriakadeemias enam aru. Selgitasin neile aastaid kestva sõjaseisukorra põhialuseid, soovitasin neil relvi aja peale pimesi lahti ja kokku panna, kuid nad kehtasid ainult õlgu. Kuulsin isegi summutatud kriitikat. Alles siis kui üks kaitseliinist läbitunginud sakshala ohvitser õppeasutuse koridoride peal granaadiga vehkima sattus, hakati mind kuulama. Näitasin neile trikki, kuidas teha vaenlane kahjutuks eelkõige teooria ja mentaalse ettevalmistuse läbi, lugedes eelnevalt õigeid raamatuid või vaadates filme. Järgmisel nädalal suruti ohvitser meediamanipulatsiooni surve all keldri kaudu sisehoovi ja sealt edasi tänavale. Vaimselt laostatud mees istus pärast pikka aega jõe ääres, täiesti üksikuna ja erilise tähelepanuta. Möödub avangardkunstnik lasi talle veel seljale spray ja shablooniga oma vanemate portreed. Lõpuks laskus ta sellisesse masendusse, et jäi magama. Võib-olla oligi hea sest puhkas ennast välja.

Internetikohvikust sai minu meeliskoht. Kirjutasin seal Esperandoga kahasse artikleid päevalehtedele. Ühte pealkirjaga "Nagatsaki või Hiromanshiva" peitsin eriti hoolikalt oma minevikutegevuse ja missioonide detaile. Fakte mille järele avalikkus alateadlikult janunes sai terve meri. Merest sai ookean. Ookan meenutas laeva, millel pidime edasi Leedoga suunas liikuma. Olime jälle geroi-iini saanud, seekord Stresside Haiglast, doktorist hulgimüüja vahendusel. Tekkis küsimus, miks me siit linnast juba edasi ei lähe... Teise artikli pealkiri oli "Kolmas maailmasüda", alapealkirjaga "Armastus ei vaja sõnu, siis miks ma räägin sellest?". Sellesse teksti peitsin armastuskirja oma uuele väljavalitule - kodumaa, sest ma nii armastan oma kodumaad, kardan et see on sügavam tunne kui ühegi elusolendi vastu keda olen taga ajanud. Ma nii hoolin oma riigist, et olen ta jaoks kõigeiks valmis ja ma mõtlen seda tõsiselt ja tean mida räägin. Eelkõige olen valmis kodumaa eest rääkima mõne loo omaenda minevikust ajaloo keerises, sellest kuidas ma midagi tegin ükskord, mida teised siis ei teinud ja kuidas sellest tagantjärei inimesed mõtleksid, korraga arusaades minu tähendusest, eriti minust kui eelisõigustatud persoonist, sest ma olin ju siiski väga julge võrreldes... Ma pidin ju astuma välja nende eest... kui ma need kohvitassid täitsin nende garaazide peal... ja juba varakult valmis seadsin, et valmis olla juhul... juhul kui saatus nõuaks minu sekkumist selle torni kaitsel... Ja opositsioonist tõusnud President isiklikult tunnustaks... Need kohvitassid... just kui varem läbimõeldud, ettevalmistatud, organiseeritud meeskonnatöö... See pole lihtne! Võtta omaks kohustus paigalseista ja takistada kahjulikke elemente, kes ohustavad meie missiooniordeneid.

Geroi-iini sees pidi olema tsementi, sest ma ei suutnud meilikastist enam välja minna. Samas kui mõtlesin kõigile neile põnevatele ja pingeterohketele ohtudele,

mis meid liigina ees ootasid, tundus see väike probleem tühise *seigana*.

1.03.2010 / 21.04.2010

*

“Maailmne vaesus!” kuulutasid sildid tänavapostidel. Majandusprobleemid võtsid täiesti uskumatuid pöördeid. Rublik kaotas oma väärtust ja ähvardas nähtamatuks muutumisega. Eriti õllekate taga ringleval börsil. Allakäik ja krahh oli kindlustatud ning keegi ei julgenud enam tööd teha. Tuhanded tööandjad organiseerusid ja hakkasid inimestele töölepinguid peale pressima. Alles lubati, et Jukkase kaksiktorni Petterburgi ei hakata püstitama kuna raha kadus kuhugi ära. Projekti võttis käsile hoopis Tango ja Gatsprom üheperefirma.

Noorte seas said populaarseks muusikalid ja ooper kus sai ületöötanud ning seetõttu vaimselt tuimestunud publikut lõugamisega vallutada. Rahvale mõjus see muidugi halvasti ja lõhkus inimeste soodentiteete. Naised hakkasid rohkem rusikaga lahmima, mehed aga niksutasid palju ning liialdasid valetamise ja kavaldamisega.

Presidendiks sai natsionaalkapitalist ja endine tshekkist (tshekkide koguja) Mir Rutiin. Tegelikult eksisteeris ka teine, väiksem president Med Ved (meetark või mesi ju... või ravi eksju) keda kutsuti ka dementjeviks. Rutiin oli alatine president isegi kui rahvas vahel teisi valis. See oli formaalne rituaal, sest nii oli lihtsam samastuda skisofreenilise olukorraga.

Mir Rutiin vahistas erakliku eluviisiga matemaatikatudengi (matefaakula - matfakk) Alehhandro Jodorodokodovodovski kes oli valgustunud ALMAVÜ võlgnik kogusummas 26 astmes m biljonit Amero Jullat. Järgneva viie dekaadi jooksul toimus võimalusel alati suur kohtuistung Mongoonoli tuntud piirilinnas kuhu kinniseotud silmadega süüalune hobusevaguniga toodi. Samuti pidi ta iga kord vesternilaadses keskkonnas valitud tshinovnikuga revolvrduelli pidama või käsikähmlena indiaanlasteks maskeerunud kohalikega. Kui mingit võrdpilti tuua toimunud lavastustele siis meenutasid need Romma gladiaatorite genoomloto võistlusi. Genoomloto puhul võeti teatavasti osaleja joogitopsist suuvee geneetiline kood mille omanik siis ära pidi arvama. Autasuks pakuti vaba kohta maa-aluses varjendis väljavalitud eliidi seas, alles organiseerimisjärgus oleva ülemaailmse tuumasõja korral. Eliidi eesmärk oli korrata Piibli ennustusi ja teha nii nagu Lutsikule meelepärane.

Käisime kinos käimasolevast maailmasõjast vändatud mängufilmi vaatamas. Rezissööriks oli noortele mõeldud suhtlusportaali *rape* hümni looja järeltulija

Kontsaga Njakkulovski. Prantsushk maal sai ta kord oma esimese vastupropaganda filmi eest kannile tätoveeritud eripreemia. Uus film kuulus ülemaailmsesse kategooriasse suveniirfilm, mida oli hea ka teistele rahvastele näidata. Mu alaealisele naisele see meeldis, ta nimetas autorit isegi emotsioonide isaks. Olime tuttavad juba teist aastat, mõtlesin isegi loobuda oma tulevikust ja kogu missioonist, et temaga Petterburgis mahataltunult pensioni sambaid oodata. Praegu oli põhiprobleemiks ikkagi naise noor iga - 25 aastat, vennamaal võis sel perioodil abielluda alates 35-selt, mis pani meid mõlemaid raskesse olukorda, sest võisime üksteist vaid põsele suudelda või maksimaalselt käest kinni pargis jalutada. Teised normaalsed inimesed elasid ju kokku vaid omavanustega. Seetõttu tahtis kohalik võim teda mitmel korral mult üle võtta, seni küll ebaõnnestunult. Nad korraldasid isegi Moskva paraadi ajal Verisel Väljakul avaliku haarangu ning röövisid ta musta Volgaga kui vaatasin korraks kõrvale maha munakivide vahel nirisevat verd. Armsake jõudis koju alles varahommikul, riided ja juuksed katki. Ta tunnistas üles, et teda oli käte ja jalgadega ähvardatud ajal kui ta püüdis enda silmavärvi laialiuhutumist ja ülejäänud näomeiki kaitsta. Riigipalgalised sundisid teda minuga suhtlemisest loobuma aga ta ei allunud survele, ning nõudis oma südame vabastamist nii otseses kui kaudses tähenduses. Ma ei osanud kellegile tagantjäreli kätte maksta kuna negatiivseid vastaseid oli kogunenud liiga palju. Lõpuks laskusin metafüüsikasse ja püüdsin näha probleemi tuuma ehk algpõhjust. See aga ilmutas ennast ikkagi ühe laialivalguva inimkujuna, päris konkreetse tegelasena kes ei olnud enam nõus meie kooseluga. Sügavamalt põhjust kui eitus ja *Teine* teadis vaid tuul või mõni, näiteks korduvalt miljonist seeklist loobunud akadeemik. Saatsin anonüümselt adresseeritud kirja ühe sümboolse kuupalgaga Kreemilinna administratsioonihoonesse ning kirjutasin peale: "Naise väljaost ja omanikuõiguste maks". Nii maksin kätte kahju mille olin Impeeriumile ette tekitanud.

Kui naisest võitu ei saadud tahtsid nad mind ja naist vahele võtta seadusega lubamatu intiimvahekorra ajal, kuid ta elas ju eraldi hotellis! Pikka aega salaluure filmis naise magamistuba, ilmasõjaaegse kinokaamera töö kõrvalruumis oli kõrvulukustav ning segas und. Lõpuks ei jäänud neil midagi muud üle kui lavastada seksuaalakt väljaõppinud näitlejatega ja see levisse paisata. Ootamatult panime kõikjal tähele, et rahvale tutvustatakse esmakordselt erootilisi voodistseene küll kinodes, teatris, raadio kuuldemängudes kui ka tänavatendustel. See kõik oli vaid ettevalmistus, et põhisüüdistusega lagedale tulla, kuid publiku reaktsioon oli vastupidiselt üllatavalt positiivne. Lavastuste autoreid toodi välja kui erakordselt originaalseid indiviide, nad kuhjati üle kõikvõimalike riiklike autasude ja preemiatega, mis kindlasti aitas kergendada muidu keskpäraselt ära kindlustatud elu. Olukord muutus juba nii läbinähtavalt karjeristlikuks, et tuli leida kiire asendusprobleem, mis varjutaks kokkukuhjuvat tähelepanu või vähemalt suunaks fookuse veidi eemale. Selleks leitigi värske laimukampaania korras naaberriik Usurpeerikistani ainuülik Turumees Passiiv, kes kannatas samalaadse megalomaanija maanija ja kollektiivkultuse käes.

Ühel ööl ärkasin selginenud mõtte peale, et meie tagakiusamise lahenduseks võiks olla üleriiklik haridusreform.

5.05.2010

*

Sel päeval tegid kõik meile tänaval silma. Ajaleheartiklid hakkasid oma teadvustamata mõju avaldama. Kõige rohkem ärritas inimesi see, et ma arvestasin üldisema planetaarse kultuurifooniga ega tegelenud konkreetselt ainult ühe kitsalt valitud riigi või valdkonnaga. See andis sarnasuspriinibist tulenevalt solidaarsetele inimgruppidele võimaluse meievastaseks toimekaks vastutegevuseks või plagiaadiks. Samuti ei püüdnud ma ühelegi organisatsioonile meelepäraselt käituda, et midagi konkreetselt endale saada, vaid näitasin toredat eeskju kuidas olenemata olukorrast ja tutvustest tagasihoidlikult tsiviliseeritud inimeseks jääda.

Rahva rõõmsameelne kokkutulemine saavutas oma sügisese kõrghooaja. Kõik kõndisid parkides ja sahistasid jalgu mahalangenud puulehtedes. Keegi ei luuletanud oma esivanemete moel kuna tunnete näitamine oli avalikkuses ainult miinuseks. Tänavatele ilmusid tuhanded inimesed kes tekitasid ja korjasid prügi. Panin isegi koduses ühiselamus tühjenenud sigaretipaki prügikasti, mitte ei visanud seda maha laua alla nagu tavaliselt. Nautides uut kujunevat jõudehetke tajusin ka mina suurt ühtsustunnet ja mõtlesin, et mul on õigus. Selline käik aitas mul unustada raskemad erimeelsused ja universaalsema inimkriitika ühiskonnas ning varjata see pillava suuremeelsuse taha. Mõtlesin veel natuke edasi ja panin ka oma naabri tühja sigaretipaki prügikorvi. Siis, pärast hetkelist energiapuhangut korjasin kokku kõik enda laua alla visatud eelmised tühjad suitsupakid ja viisin hoovipeal oleva suure prügikasti kõrvale. Ei hakanud kaant avama kuna see oli kaetud neoonvärvi limaga. Oleks vaid rohkem inimesi ja rahvaid nüüd seda puhtust pealt näinud mis meie korruse köögis valitses. Paljud kadestasid minu aina kasvavat optimismi kuid ma ei lasknud ennast sellest segada kuna olin ükskord elus näinud ka üha süvenevat ja pidurdumatut pessimismi. Põhimõtteliselt võis seda ette kujutada kaalupõhimõtte fenomenina kus ühe selge kujundi eristusega pidi alati kaasnema selle vastandi kohalolu needuse seadus. Taoline skeem oli inimestele saanud kinnisideeks, mida hoolikalt järgiti ja mida ületada oli juba väga raske, täpselt nii nagu on hingel võimatu pikemaks ajaks väljuda oma kehast juhul kui seda just füüsiliselt kahjustama ei asuta.

Ka kirjandusilmas tekitasime Esperandoga juba furoori. Kui meie lähtealuseks oli vabadus ja sõltumatus eksisteerivast vaimuhierarhiast siis ärgitas see äsjahaavatuid

võimureid häbitutele salalepetele nagu näiteks Moolok Kokteili Ripoff paktile. Isegi lasteraamatute autorid, pluss üks suur rikkurist ärimehe galeristist abikaasa sebisid kokku hulga traditsioonilisi muinaslugusid kus põhiliselt ajati taga või nülitati metsa nõrgemaid loomasukaid. See oli sedamoodi põhiliselt sellepärast, et eelmise riigikorra ajal hinnati põhiliselt heatahtlike karvaloomi kes nüüd samaväärse eduga häbistavat judeia märki kandsid. Võimukad autorid isegi süüdistasid oma nõrgukestest raamatutegelasi ja küsisid siiralt miks nad end ise ei kaitse kui neil ometi teistega võrdväärseid võimalused on. Ülekohtust ja liigategemisest said nii levinud motiivid, et need õpetasid välja veel terve hulk uusi generatsioone psüühiliselt tasakaalutuid lapsi ja noorukeid. Õnneks leidsid neist enamus hiljem oma koha erinevates väljapaistvates ametiasutustes, inimõiguste ja looduskaitse alal.

13.05.2010

*

Tähendab, mul oli välja kujunenud kaks elukohta kesklinna hotellis oma elukaaslase vastas ja äärelinna ühiselamus ning ma mõtlesin kus võiks olla kolmas. Siis üürisin korteri puidust paneeltornis Mäejutluse platool. Õieti oli seal kaks lähestikku asetsevat torni. Maalt pärit inimesed rääkisid turul, et nendes elavad väga kõrgid, enesekesksed ja seetõttu lõpmata üksikud inividid, mis tekitas neis kollektiivselt tundlikku rahulolu, sest said end sellevõrra paremate inimestena tunda. Paljud süüdistasid Mäejutluse platoo elanikke ka poliitilises ebakorrektsuses ning kultuuritus vaesuses. Need olid põhilised kesklinna kinnisvaraomanikud kes taolist nägemust levitasid ja nad ütlesid, et Mäejutluse asukad müüvad selle riigi maha metslastele, mis kõlas eriti jultunud süüdistusena, sest mina nägin seal rajoonis vaid paneeliti teineteise peale asetatud loodussõbralikke talusid ja eramaid hästikasvatatud koduloomadega.

Rahvas oli noor, pärast revolutsiooni alanud jääaeg ja sellele järgnenud pere-stroika e. *kolmikpere* (või *tööpere*) lõi vastava maailmavaate mis meenutas rangelt silmaklappe kandvat inimest. Kogu linn oli täis märke ja vihjeid inimkonna tegelikest valitsejatest, kuid keegi ei osanud neid objekte või hoonete paigutus-skeeme tuvastada. Silmitsesin ise maja katuselt jõeäärset obeliski, mis oli pühendatud inimeste üle võidutsevale surmale. Võtsin isegi linna kaarti spetsiaalselt välja ja leidsin sellelt geomeetrilisi sarvedega kujundeid. Kui püüdsin sellest ka teistele rääkida saatis mind üleolev naer - kõik olid oma hinge juba eelmises elus linnavõimule ja saamahimule ära kinkinud. Helistasin ka infotelefoni numbrile aga sealt ei osatud midagi erilist vastata, hoopis öeldi, et linnapea nimi on Lõzõkov

(suusad) kuid ta allub Vatipaavstile, viimane aga mõistab preestrite võimu- ja lihahimu. Veel ütles naishääl, et Paavst saab aru Lutsiku kannatustest, need aga on palju suuremad kui Jes-ussi vabaturma piinad tõesümbolil mida ta oli ära teeninud oma valesti ajastatud demointellekti ja kõneosavuse eest. Vaatasin kaarti edasi. Ühe keskväljaku monumendi nimi oli näiteks Georg Horus. See haalus hästi idasuunal oleva teise kivitahvliga "Mälestusmärk tundmatule revolutsioonile". Kui esimene tekitas valju protesti pangandusilmaliku tühjaksimemise metodoloogiate tõttu, siis viimase tinglik tähendus ei tekitanud kelleski suuremat küsimust.

Järjekordselt ööpimeduses tänavatel värsket õhku hingates, päästsin bandiitide käest grupi keskealisi. Õieti ründasid nad mind esimesena kui kinnipandud baarist elukaaslasega väljusin ja alles siis hakkasid möödunud pealtnägijatega tüli norima. Toibudes kurikalöögist lükkasin kõige lähemal seisnu avatud kanalisatsioonikaevu, seejärel visati mind noaga aga selle tera pörkas vastu pintsakutaskul olnud pioneerimärki, mille mulle kinkis kirja teel kauge lapsepõlvesõber Sibeeriast. Siis võeti mantlipõuest välja automaat ja ma pidin kummarduma eesolnud bandiidi varju keda ei hakatud esialgu laskma, kuid kes ütles minu elukaaslasele "ema", mis meenutas mulle paratamatult kõiki Maailmasõjas langenuid või minu enda ema kes kannatas privatiserimisperiodil aastaid stiilse tegevusetuse käes kuna oli erilise loomusega kontseptualist ja kes arvatavasti vaigistati kodumaa satanistide poolt ning paigutati sümboolsele riulile. Seadustatud dokumendid näitasid, et võisin temaga uuesti kohtuda alles 50 a. pärast. Samuti meenus mulle bandiitide rünnaku juures kunagi elukoha naaberkorteris valeüürnikuks olnud varas kes politseinike eest põgenedes nõidus ära kordniku muutes ta kaasosaliseks, ajal kui ma naaberriigis suvelaagri tööpraktikal olin. Mehed jäidki leidmata. Kättemaksu väljaelamiseks telliti välismaalt veel miljoneid maksev piinamissimulaator, loodi süüdlasest virtuaalne koopia millel löödi nagu tundmatuseni üles ja piinati keskaegsete tööriistade, vere kivide ja teiste moodsate masinatega. Seda protseduuri näidati avalikult kõikidelt linna telekanalitelt hoiatuse mõttes aastaid kuni oldi piisavalt veendunud, et informatsioon rahvale kohale jõudis. See oli aeg, mil löödi maha või sandistati veel mitu-mitu meile lähedast peretuttavat nii, et 15 eluaastaks sai minust vägivaldse inimühiskonna kärjestrukturismuse süvaanalüütik. Kirjutasin vaikselt sahtlisse tekste ja arendasin oma kirjanduslikku spetsiaalstiili, et iivolile toimunud kuritegusid ja ebaõiglust korduvalt meelde tuletada.

Automaatrely sai üle meie peade tühjaks ja ülejäänud kolm kuju lähenesid kiirsammul. Ühel oli välguga fotoaparaat ja tegi meist pilti. Kuulsin lähenevat kabjaplaginat, mõtlesin juba halvimat kui meid äkitselt turjast haarati ja nagu kassipoegi kaasa tõmmati, otse mööduva tõldvankri avatud aknast ja uksest sisse. Vaatasin äsja pimestatult enda vastas istuvaid kujusid. Need olid tavalised kujud. Õnneks olime päästetud !

23.05.2010

*

Need kujud olid Dr. What Son ja Serloco Holmeses. Mulle nad meeldisid kohe-selt, eriti see kui esimene meditsiinilist piirituspudelit nuusutada andis. Nad palusid meil oma silmad musta rätiga kinni siduda, kuid me keeldusime sest tahtsime näha kus nad elavad. Hobused hirsusid ja vanker vappus munakividel, mis lausid piki kanaliäärset teed. Mulle tundus, et kabjaplagin ja rataste kolin mitmekordis-tub. See kõlas teiselpoolt kanalit ja tekitas omalaadse kajaefekti. Lõpuks ilmuski veidi kulunud kaarik meie töölaakna vaatevälja. Ühel järgmisel ristumisteel liitus meiega aga juba kolmas kiirtraavis kihutav vanker, mille esiossa ja külgedele oli maalitud avatud suuga haiepa, teravad hambad kurjakuulutavalt esil. Vaatasime naiseaga küsivalt doktorit, samal ajal kui detektiiv Holmeses rätik üle pea andunud moonipeadega täidetud vesipiibu sisu enda hingamisteedesse tõmbas. Ma ei suutnud uskuda mis toimub, vankreid tuli aina juurde, lõpuks oli neid kokku juba ligi 30. Samas hakkas meie tööla kõlaritest kostuma Wagnari Valküürija reidi ooper. Mu naine tardus soolasambaks, see kõik meenutas talle mingit ähmast kogemust kadunud maailmast.

"Kuulsime, et peate linnast välja saama," selgitas õnneks doktor olukorda. "Me oleme infiltreerunud valitsusarmee erisalka ja püüame diverseerida selle operatsioo-ni avades ühtlasi tee Petterburi piiraval virtuaalväraval."

"Kas tegemist on Maailmasõja piiramisrõngaga?" küsisin täpsustuseks ja sain eitava vastuse. Tegemist olevat siiski planetaarse lukuga mis takistab madalama võnkega linnaelanikel kesklinnast kaugemale saada.

Serloco nägi välja unine ja tema kätte oli ilmunud meepurk, mida ta konservi-avajaga abitult avada püüdis. Dr. What Son aitas teda ja keeras kaane maha.

"Põhiline inimese saavutus on lendamine," rääkis What Son edasi, "kuigi kõrg-tehnoloogia hoitakse avalikkuse eest juba aastatuhandeid salajas, käisid kõik tsaarivalitsuse liikmed kosmoses ammu enne Jury Gaga-Jagarini esilendu. Põhjus miks Kuule pole veel jõutud on loa puudumine ja seal elutseva inimrassi vastuseis. Kui amerolastel õnnestub Jeuroopa Vabariigi toetusprogrammi raames raha saada, siis peaksime sinna ametlikult jõudma 60-ndate lõpus. Kuid ainult võib-olla kümme korda, sest fundamentaalsed probleemid koduplaneedil on siiski lahendamata."

Küsimusele, et millised probleemid vastas ta, et klassivahe ja peast sooje-nemine. Dr. What Son purskus äkki itkele. See ei tulnud meile üllatusena kuna olime Serloco slaavo filmiseriaali juba lapsepõlves näinud. Dr. What Son'i kehanud näitlejatüpaaz vastas just sellisele standardmehele vastupidiselt liiga inimsõbralikule, liiga heatahtlikule, liiga perekeskselle ja inimarmastavale karakterile, samas kui Serloco säras kogu oma raskesti etteennustatava detektiiv-intellektuaalse askeetliku omapäraga.

Märkasime nüüd Mr. Holmesi käes sprotikonservi, meepurk veeres tühjalt maas

kõigi jalus. Mõtlesin, et ta võiks samuti midagi vahele öelda, mis paneks meid vahelduseks tundma, et legend mida ta kehastab toimib - et maailmas võidutseb veel mõni teravmeelsus või kuritegusid peatav õiglus.

Wagnari reidi muusika muutus kõrvulukustavaks. Mulle tundus, et tõld lendab. Isegi naine vaatas nõutult aknast välja kust vilkusid ainult aegluubis mööduvad linnakuplid. See poleks meid tegelikult eriti üllatanud kuna me olime rääkinud just lendamisest ja salapärasest kõrgtehnoloogiast. Tegin kontrolli mõttes ukse lahti ja veendusin, et me liugleme parasjagu üle linna pargipuude. Näha oli ka inimesi kes jalutasid tänaval ning ühte renessans kaelaruffiga dogi. Mu naine aga nägi kioske ja ühte väiksemat turukeskust.

"Me lendame," ütlesin.

Seepeale Serloco virgus ja muutus jälle adekvaatsemaks.

*

"Vaadake nüüd neid kaarikuid," alustas Holmeses kähedalt.

Tõesti, tõllad mis seal suure maa-ala kohale hargnenult lendasid paiskasid enda järel välja peenikesi aurujugasid. Nad nagu pihustasid midagi linna peale nii nagu väetatakse põlde või spreiti kemikaalidega Vetkangialuse teerada Vet Mihnis, et tekitada ilma.

Dr. What Son avas ka teise ukse ning osutas teisel küljel lendavatele tõldadele. Seal toimus sama vaatemäng. Serloco võttis põuest fotoaparaadi ja pildistas seda. Äkki jõudis mulle kõik kohale. Osalesime rahvastevahelises sõprusprojektis mille eesmärgiks oli vähendada CO suitsule radieeruvat solarit 1 % ulatuses, et külm süda sulataks jää. See teadmine tekitas teatud rahulolu, et eluprotsessid planeedil on siiski oma ala professionaalide valvsa pilgu all.

— — —
29.05.2010 / 3.06.2010 / 19.06.2010

Hädavajalik skisofreenia.

Majanduseksperdist endine Bestbeforbest väljaande ajakirjanik Full Audit teatas avalikult, et pankurite aeg on läbi saamas. Lutsikuid otsitakse nüüd samaväärse globaalse õhinaga nagu nad varasemalt kõik need viimased sajandid oma kuri-tegelikke plaane seadsid. Nii kui kätte saadakse tõmmatakse krediit tühjaks.

Seepärast on paljud lutsikud Jumalale teise pilguga vaatama hakanud ning mõtlevad lunastuseks pakkuda isegi teist näo poolt ja põske. Kuid kas teate, Bestbeforbest ajakirja tahetakse nüüd välja anda ka selles linnas. Mis te selle peale ütlete, kas pole täpne ajastus ja kokkulangevus üldsuse huvides?

Võib-olla peaks lähemalt kirjeldama kes on üldse rikkad. Neid on väga erinevaid, kuid üheks eeltingimuseks on kindlasti kõrge ühiskondlik positsioon, materiaalne ülekindlustatus ja niisama sümboolsem jõuline ülekaal. Füüsiline tugevus selliste rahaliste vahendite juures ei ole vajalik ega nõutav. Palju levinum on hoopis hall kardinal - kergelt tuhm ja sõnatu vanadusnõder onu või tädi suure kardina taga. On olemas muidugi ka häid rikkaid, kuid kahjuks tegelevad nad enesepettusega kuna suudavad viimastena halbade vastu välja astuda. Headest rikastest ei saa head eneskriitikut, halbade rikastest rääkimata. Kes see ikka raiub maha oma pangakaardi kätt, millel ise istub.

Vahel on mul kahju, et ei tunne ühtegi rikkast. Vahel on mul rikkustest kahju. Need on tavaliselt eraldi koondatud ühte kohta samade inimeste kätte ega saa enamuse väärilist tähelepanu. Mulle meeldib teoretiseerida, et rikkad on väga enesessetõmbunud ja egoistlikud indiviidid, või et nad on vastupidi väga inimsõbralikud, arvestavad ja tundlikud inimesed. Taolised nägemused viivad mind klassikaliselt nurga taha hoiustatud vabale rahale lähemale ja loovad ettekujutluse maailmast ilma veriste käteta. See on see maailm kus ma ei pea täitma oma ülesannet kuigi oma töö eest ei saa ma ka seekord peale uue ellujäämisordeni vist mitte midagi, isegi mitte puhkust.

Mõtlesin veel, et väga suur protsent vägivallaohvritest hukuvad omaenda relva läbi. Ma ei tahtnud kriitilisel hetkel kaotada Kurtzilaisele oma Tazerit.

— — —
5.06.2010 / 18.06.2010 / 24.06.2010

*

Ma pidin lähenema oma tööle rohkem loomingulisest küljest. Rohkem leebet õhulist maneerit minu tegudes jätaksid petliku mulje, et minu taotlused on tegelikult helged ja teenivad kogu sootsiumi huviseid. Võib-olla annaks sellest missioonist luua ka mingi laialdasem kultuuriline ärkamine. Suurimaid inspiratsiooniallikaid läbi ajaloo on inimkonnale olnud siiski inimliku vägivalla kõrghetked. Kuigi mida aeg edasi seda raskem on massilisi muutusi ühiskonnas läbi nähtava hävitustöö korda saata. Võiks öelda nii, et kaasaegne vägivald on riigi poolt samaväärsel tasemel privatiseeritud kui iga teine inimtegevusakt. Tapmine on lubatud vaid väljavalitud isikutel kindlaksmääratud ajal ja kohas, sellistel tingimustel

mis ei ohustaks kuritegusid soodustava ja põhjustava süsteemi, ehk vastava mentaalsusega inimkoosluse alustalaid. Meelelahutuslik vaatamängulisus kui rituaal mängib sellistel sündmustel riikidevahelises koostöös alati suurt rolli. Raske ühiskondlik argitöö ja eksistents lausa nõuab oma ohvreid kuna inimene on loodud tapmiseks. Jumal lõi ta oma näo järgi (lõi pärast esimest mõttelist lööki näkku).

Võib-olla ei olegi Tazer õige vahend, et kõrvaldada desertöörise erukindral AGurtsõ alias Kurtzilainen. Peaks seda enne ehk katsetama mõne väliselt süüdi oleva inimese peal, et ise vähem vastutada juhul kui taoline teguviis kellegi kahtluse alla peaks sattuma. Ma üldiselt pooldasin kahe käega riigisaladuste ja varjatud vägivalda avalikustamist laiematele rahvahulkadele aga ainult sellises vormis, et minu enda positsioonid või ametialane suhtevõrk ei satuks ohtu. Kui maailmast peaks korraga kaduma kõikjal domineeriv vägivald, siis kuidas saaksin ma rahvusvaheliselt reisida ja oma tööd teha? See küsimus pani mind pidevalt mitmekordse täpsusega ette planeerima, kuidas kõiki kujunevaid päevapoliitilisi olukordi endapoolt mõjutada nii, et tööalaselte kätteõpitud oskused oma teenitud väljundi leiaksid.

Üldiselt kohtasin ma Petterburis elades kümneid interpolaarseid ametikaaslasi, kelle saatuse samaväärset salaagendi koormat kandis. Tähelepanelik silm leidis neid kõikjalt, kus paigalseisev energia negatiivselt programmeeritud indiviide enda külge tõmbas. Nii nad redutasid ühe koha peal justkui kohalikud lihtelanikud pealtnäha tegevusetult vahel terveid päevi, sulades ühte kogu ümbruskonnaga nii, et kaotasid oma näo või muutusid niisama nähtamatuks. Vahel astus mõni neist oma variisundist välja ja viitis aega oma isikut tutvustades, jagades avalikult lendlehti oma tegeliku päritolu ja biograafiaga ning eksponeeris hästivõltsitud valepassi või mõningaid salastatud eksootilisi riigidokumente. Kuna inimesed suhtusid toimuvasse üsna ükskõikselt ja skeptiliselt umbes nagu tänavavarastesse või -muusikutesse, ei pidanud nad kunagi kartma, et neid võimude poolt avastatakse. Üks taoline negatiivse energia koht asus ülesulanud tuumajaama territooriumi peavärvavas. Rahvas arvas, et nad on katastroofimuuseumi palgal olevad eksponaadid, kes pakuvad oma allasurutud olekuga vaheldust muidu ainiti tulevikku suunatud ja seletamatult positiivsest energiast tiinetele loomeprojektidele. Publiku alateadvus nõ. tõlgendas neid kui meeldetuletust vanast maailmast kus inimesed veel oma vaba tahte ja isikuomaduste sõltumatud ainuperemehed olid. Oma isiklikus elus tundsid ärakindlustatud inimesed ennast piisavalt hästi, et üldse mingit ähvardavat probleemi vastvalminud ühiskonnas näha. Pigem siis juba vältisid suuri fundamentaalseid konflikte ja tegelesid nendega kaugelt distantsilt teiste organisatsioonide või osapoolte nõusolekul. Seda muidugi ka alles piisava kindluse korral koos sobiliku reservi- ja taganemisvõimalusega. Üksiklase vastutus ja sõnaõigus ei olnud hetke sotsiaalnormidele vastava koolihariduse kambamentaliteedist rikutud inimeste jaoks piisav argument. Meeldimiseefekt mängis taolise liigitumise ja kuulumiskombestiku juures samuti suurt osa. Süsteemi olemuslikku puudulikkust ja sissekodeeritud

kuritegelikkust suutsid tuvastada vähesed. Osad agendid väravas püüdsidki omalt poolt taolist ekslikku suhtumist palju arvestavama ja tähelepanelikuma inimekäsitleusega asendada. Nad õpetasid ütleva vägivaldale *ei* ning keelitasid inimesi kõrgema võimu raha ja materjalismi religioonile pimesi palvetamast, hoiatades, et vigase tööhõivepoliitika puhul võib tegemist olla sihiteadliku pettusega, mille tahtlikult ja industriaaltööstust ja inimressurssi ekspuuteerivad manipulaatorid varjuvad. Taolise jutu peale pahandati häälekalt nagu kuulekaks vormitud teenistujad kõrgkoolist. Kõlasid erinevad diagnoosid nagu provokatsioon, jõuetu sotsiopaatia ja antisotsiaalset personaal order. Vastas tõele, et paljud neist töötasidki hästiasustatud riigihanke korras ülesandega torpedeerida organiseeruvaid ühiskonna alamgrupe levitades desinformatsiooni ja takistades tõe levikut. Kergelt elitismile kalduv enasttäis rahvahulk kogunes tihedalt agentide ümber ja hakkas ülbelt vastust nõudma. Nad tegid enda poolt kõik selleks, et oma häbitu larmiga summutada agentide üksik- asjalik kirjeldus töötuse tegelikust ulatusest. Teravamad punktid laialijagatud lendehtedel rääkisid ka loomeliitude salalepingutest maailmaga ja vaikivast nõusolekust valitseva klikiga.

Ausaltöeldes sundis olukord kus ainult mina kriitiliselt mõtlema olin sunnitud teatud frustratsioon. Ma ei nõustunud Inglitemaa kuningakoja konsolideeritud poliitilise noodiga, et peaksin just selle ülesande puhul oma meeleterve reaalsustaju kaotama. Eliit üldse kadestas oma alamaid kes suutsid manifesteerida oma intellektuaalset eripära ja tavalimiite ületavaid võimeid. Nad olid väga lähedal ka sellele, et taolisele jultumatule vabadusele lõpp teha ning aretasid välja uut tüüpi biomassinaid kes asendaks tulevikus tervet inimkonda. Ka minul oli sisestatud õlga silmale nähtamatu kuid tunnetuslikult selgelt tajutav mikrokiip, mis mulle tegelikkuses suuri ebameeldivusi tekitas. Ükskord läks see rikki ja tuli küüne alt välja. Kandsin seda edaspidi kaelas kuldketi küljes kuni selle lõplikult kaotasin, mistõttu ei saanud enam poes sisseoste teha. Toitu ostsid mulle nüüd teised inimesed.

— — —
6.09.2010 / 24.09.2010 / 1.12.2010

*

Mul tekkis huvi linna täpsete radiatsioonilevelite vastu. Eriti kui oli teada, et siin paiknes mitu järjestikku asetsevat tuumajaama. Kuna riik vastavat kontrolli ei teostanud sest mõõteaparate polnud veel leiutatud, panin ise ühe geigar kontori kokku. Sekretäriks seadsime endise koduloomade varjupaiga meesinstruktori. See noorepoolne poliitiliselt aktiivne diineidz oli väga leidlik ja koosnes põhiliselt ainult ideedest. Üheks tema esimeseks esitatud tööttepanekuks oli linna maha-

jäetud tuumajaamade radiatsioonilevelite kontroll. Õigus küll, seda me kontori loomisel just silmas pidasime ja plaanisime. Kuid meile meeldis uue sekretäri riietus, nagu ka võrksukkadega hästivarjatud sääre sisselõige mille oli talle tekitanud üks vihane koer kes oli teda varjupaigas kinnivõtmisel hammustanud. Nii saime endale veel rohkem kergelt ähvardavat positiivset mainet kui sellele pidevalt klientide seas viitasime. Loomulikult alustasime radiatsioonikontrolli teenuse pakkumisega. Kõik linnaelanikud ja isegi turistid tahtsid oma keha ning juukseid kontrollida. Tulemused ei olnud head, kuid ei olnud ka halvad. Need ei olnud ka keskmised, põhimõtteliselt olid need nii rängad, et me vaikisime selle omaalgatusliku ettevõtmise lihtsalt maha. See ei tähendanud, et me oleksime loobunud oma uuest tulusast ärist. Absoluutselt mitte! Tegime regiooni valitsejast Kübermangujale vaid selgeks, et kehtestatud radiatsiooninorme tuleks kümne tuhandiku võrra tõsta. Või nakatada ka teised riigis töösolevad tuumajaamad mõne katastroofipõhise Israello-merikaanoni päritolu Tuks viirusega, et stabiliseerida üldist olukorda. Pikemas perspektiivis ei tulnud sellest aga midagi välja. Sagenesid hoopis olukorrad ja sündmused millel olid anomaalselt seletamatud põhjused. Mimeetiliselt (meemiliselt) muundatud vili hakkas massiliselt laos õitsele muutudes söögikõlbmatuks. Loomad, linnud ja põlisrahvad muteerusid, kuid linnainimesed tundsid ennast füüsiliselt erakordselt hästi. Nende kehaatomid olid hakanud kõrgemal tasemel vibreerima ning tõukas sajandeid rõhutatud ajalaineid jõuliselt vaimsematele tasemetele, isegi kui keegi ka selle vastu oskas olla. Tagajärjeks lõpetasid paljud kõrgendatud kaoselaadses meeolus ja nende silmavärv muutus elavhõbeda sarnaselt metalseks ja tuhmiks.

Meid huvitas miks inimesed blokaadi ajal tänavatel ilma igasuguse põhjuseta lihtsalt istuma jäävad. Mõni veel lausa külili rentslike kõnnitee äärekivi peale. Arvasime, et tegemist on uue trendi ja leiutise kaasaskantavate telefonide näol. Autodes ja kaarikutel oli käsitelefonidega rääkimine keelatud, tänavatel ning magamisasendis aga täiesti lubatud.

Mul oli vahepeal ikkagi täiesti enneolematu mõttekramp mis ei lasknud oma mõtteid vabalt väljendada. Iga kord kui tahtsin midagi väga vajalikku öelda, tekkis selline pidurdav kaasefekt, justkui hing oleks kinni jäänud. Võib-olla oli siin tegemist mingi alateadlikku protestiga üldse igasuguse uue informatsiooni vastu, soovimatusega tegeleda teisi inimesi puudutavate probleemidega. Nii möödusid märkamatu veel kaks aastat kuni väljusin oma ruumist, et taastada vahepeal kaotatud sidemed sotsiaaleluga. Alguses mähkisingi end üleni marliga naiste sidemetesse, et kaitsta end kiimakonkurentsi ees ülitundliku sõjaka meessoost eest. Paljud kartsid ja ehmatasid pimedatel õhtutundidel kui olin koduteel ja mõtlesid, et lahti on pääsenud nähtamatu mees või vampiir-energeetiline mummia.

Panin tähele, et Esperandol polnud kunagi probleeme enesehinnanguga. Tema võime petta reaalselt olukorda, inimesi enda ümber ja iseennast ületasid kõik

muud kultuuriliselt analüütilised inimeksistentsi puudutavad teemad. Mis oli mõistetav, sest kõne ja tekst - täpsemalt mõtlemisvõime loogika täpsus ja teatud peensused olid temajaoks vaid vahend isiklikumat sorti eesmärkide, ütleks isegi et enesekeskse heaolu saavutamiseks. Samal ajal kui mina igapäevaselt omaenese isiklikku keha iseärasusi, aatomeid ja nö. tuuma püüdsin lõhata, oli tema siiski olemuslikult rohkem ekstravertset tüüpi ehk väljapoole suunatud, seega palju ennastsäästlikum ja hoolivam inimolend.

Aga inimestele meeldivadki rohkem need persoonid enda kõrvalt kes isiklikku vastutust rohkem teistele laiali suudavad palistada. Või põlistada... (?) Suudavad niiöelda teisi rohkem kaasata omaenese egokesksuse ja -obsessiooniga.

Mida aeg edasi läks seda nooremaid inimesi ma endale külge tõmbasin. Mitte ainult vanuseliselt vaid ennekõike vaimset noori. Märkasid seda esmakordselt kui mind hakkas üha enam ümbritsema alavanuseliste huvifääri liigituvad teemad, huvid ja kultuur. Kuna vanadele pakkus see silmnähtavat rahuldust siis ei pidanud ma seda alguses eriti segavaks. Mõtlesin hoopis, et ma ise tõmban sarnast enda külge ja et see ongi minu ülesanne näha kuidas kasvavad organismid maailmale esinevad. Ei pidanud ma enda kohuseks neid keelata ega õpetada. Kohati igav oli küll, pidin ühele eakaaslasele tunnistama, kuid nähes kuivõrd soodsalt see vanema generatsiooni esindajatele mõjus säilitasin oma "staatus kood". Minu peas tekkis intuiitiivselt tuletatud teooria, et vanemad inimesed on saanud ootamatult vabaks vaid seetõttu, et olen nende täisikka jõudvate laste ehk järeltuleva põlvkonna eest muretsemise enda kontrolli alla võtnud. Heaküll, mõtlesin ma, kuid kes siis maksab, tekkis mul küsimus? Kes neile nüüd maksab kui nende vanemad enam ei maksa? Võibolla oli selline küsimuse esitus ekslik, isegi ebaõiglane ja liiga tehisklik (?)

Mõtlesin, et inimesed keda on kohustatud ja õpetatud alati võitjaks jääma, teevad midagi valesti aga ei suutnud enda mõttekrambi pärast öelda mida. Võtsin olukorra hoopis kokku lõbusa järeldusega, et küllap nad midagi valesti seal teevad. Nojah, polnud see üdini introvertne häälestus minu iseloomu puhul mingi totaalne absoluut, vaid teatud regresseeruv autosuggestiivne idioom. Kui vaja siis oskasin siiski võistelda... Võitlus see tarviline vara - võitle hoolega... See kas võitlus on kõigi inimeste kõrgem kogemuslik eesmärk, head inimesed..., selles ma muidugi kahtlesin. Seal pidi olema mingi natuke kõrgem level kus võitlus muutub mõttetuks, või vähemalt jääb mineviku pruudiks... Või vastumeelsemaks hooraks... Lõpuks ometi, millal inimene küll loobub võitlemisest ja on sõbralikum ning lahkem ja annab ära need asjad mida on endale kogunud ning mida võiks jagada teistega kellel neid asju on ka vaja?

Kuid, ühest noorest sai minu õpetaja! Olin palju kordi ise mõelnud kas ma siiski sobin pedagoogi ametisse, kuid pärast relvainstruktori töökohast loobumist

kultuuriakadeemias langes see küsimus minu tähelepanuväljalt. Nüüd aga hakkas üks 16 aastane noormees mulle oma sõprade ja klassikaaslaste tarkusi jagama. Tal oli sellisteks juhtumiteks tehtud töögraafik tervele viisaastakule ning oli minu juhendamisel väga kannatlik. Alati leidub ootamatult neid inimesi, kes sulle justkui täiesti iseenesestmõistetava ja vastupidise väitega lagedale tulevad, rääkis ta mulle ühes kiirsöögikohas mis oli tema elupõline meelissöögikoht.

See kõik algas Kultuuriakadeemias, me põhiliselt kohtusime avalikes kohtades ja vestlesime vahel terveid päevi kuni sain kinnitust toimuva täielikus mõttetuses kogu selle tegelikus ja terviklikus ulatuses. Kordades sattus minu vastupidavus- ja mõtlemisvõime tugeva kahtluse ja välise maailmatõlgenduse rünnaku alla, kuid kiirtoiduketi ahelate kauge kõlin tõi mind jälle tagasi reaalsesse, päris luust ja lihast maisesse eksistentsi. Nii, ajapikku saigi või moodustuski minust intuiitiivselt tunnetusliku kallakuga improviseeriv, vastutustundetult despootlik frukt-leiutis kes suudab vaid opereerida omavoliliselt valitud või juba etteantud kujundite ja märkide abil, oskab neid algkooli elementaarastmel kokku seada ja suhtesse panna. Ootamatult olin äsjasaavutatud lapsearu äratundmise ja tarkusega tagasi noorpõlves kus pidin vaid kõige pisemaid ja kergemaid eluülesandeid täitma ning sain põhjast lihtsalt iga täiskasvanu jaoks väljakannatamatult lapsikult puhata. Võibolla olin saavutanud sellise eneseületusega ka ootamatult surematuse, kes teab...

Kultuuriakadeemia asendus individuaalõppega. Hakkasin korraldama põrandaluseid laskeharjutusi. Inimesed olid häiritud linnas kehtestatud uuest relvakeelust. Isegi nii häiritud, et forsseerisid oma stressi ja vastumeelsuse tavalise pabermärklaua peale. Paljud õpilased hakkasid tegema erosioonse alatooniga märkusi, justkui ähvardaksin ma oma relvatundmise oskusega nende erakordse Elujõu Kese Sakraalsust. Terminid olid minu jaoks sisutihjad ja võõrad ning tegelikult noorsoole ebasobilikud, neile mitte üldsegi omased normaaltingimustes, arvasin. Süüdi jäin sellegipoolest kuna mul oli konkreetne edumaa ja vaid aastatega omandatav, tavakodanike seas suhteliselt harvaesinev oskus. Võib-olla ma tõesti eksisin, ka minu noor õpetaja ütles, et ma peaksin enesekaitse vahenditest ja teadmistest loobuma või üldse suhetest vastassooga... Äkki Petterburgi Maailmasõja järgne siseelu, elanikkond ja postindustrialiseeruv rahvakultuur ei vajanud tõesti enam relvi, vaid selleasemel tingimusteta ja ennastunustavat armastust, olin selles Argielu paradoksaalsuses vist juba täiesti kindel. Noor õpetaja aga sundis mind olukorda ära kasutama ja tahtis, et ma provotseeriks enda õpilasi riigivastaseks kodutööks. Mis ma oskasin enamat teha kui neid vaid tasuta padrunitega varustada. Üks mu tuttav seeria-agent õudusriik Argentoiinast töötas linnapiiril asuvas laskemoonalaos. Käisime tihti mahajäetud sõjaväehoonetes inimtsivilisatsiooni Kõrbe (suure algustähega) otsimas. Ta rääkis mulle kuidas ta tutvus vastu enda tahtmist noore tüdrukuga. Tüdruk ootas tegelikkuses valget hobust ja pointi aga

sisetunne esmakohatumisel lubas senikaua suhelda temaga. Millegipärast meeldis tüdrukul temaga suhtlemisel istuda talle sülle. See oli olnud sõbrale kui esmakordne kohtumine eksistentsialist Kiigekaardi kalbe hingusega. Kes teab, võib-olla oli seal tegemist Kiigekaardi taaskehastunud hingega naise kehas. Ta oli kuulnud et Tiipetis oli see päris tavaline, kiskuda väike lapspõngerjas oma vanemate kaisust kodutalus ja laia mungatempli ilma räästa kätte Jumala esikusse pagendusse saata. Igaljuhul, kui sõber end kaugsuhtest viisakalt taandada soovis, olid tüdruku tuttavad sellest väga häiritud. Mis teha, ütles sõber, küllap neile meeldis näha kuidas see tüdruk temapeal istus. Muidu nad oleksidki jäänud arvama, et ta elab liiga hästi ja vabalt, harmoonias kõige end ümbritsevaga.

31.12.2011 / 1.01.2012 / 21.10.2012

*

Ükski mu Petterburi linnas tekkinud tuttavatest ei uskunud, et inimesel võiks olla elus mingi natukenegi suurem põhjus, idee või eesmärk. Vastupidi nad olid täiesti veendunud, et iga linnakodanik peaks olema hästi vagalt kollektiivne ja suhtlemisaldis, et mitte teisi häirida ega tekitada ülemäärast segadust. Sundisin end missioonikaaslastele ülepäeviti selgitama justkui muuseas, kuivõrd mõttetu ja tavapärane on Suomes resideeruv antikangelane Kurtzilainen ja tema metsik hõim. Püüdsin neid ette häälestada, et nad eeskogetavat kergemini üle elaksid ajal kui oleme dzungli südamikku jõudnud.

Ühel päeval helistas ta mulle *moebiilile* ja rääkis tõesti nagu mingi murelik moeguru. Ta ütles: "Loodan, et sa käid hästi riides... Ma ei tahaks kohtuda... minu hirmuga... kui me pole hästi riides."

Mis ma oskasin vastata vastuseks sellisele hajuvale mõttemullile. Olin vaid vait ja hingasin meelega kergelt nasaalselt.

Teinekord helistas ta jälle veel üks kord. Seekord ta pigem kirjeldas mida hetkel läbi elas: "Ürgmets... Istun ja vaatan... minu vastas on gorilla... Ta vaatab... Sind... Ja pool tundi hiljem ikka veel avatud kõneliinilt: "...Neid on rohkem..."

Kolmas kord jõudis ta sellel nädalal veel helistada aga ta hääl ja jutt oli segane kuna ta oli purjus. Sain aru, et ta oli lihtsalt pahane, kuna dzunglis oli kätte jõudnud veel üks palgapäev.

30.10.2012

*

Arvan, et vahepeal möödusid veel mõned aastad. Ta helistas ikka regulaarselt, vahel isegi külla kutsudes. Ma ei eita, et ma poleks kasutanud neid ahvatlevaid võimalusi kohtuda privaatselt selle antikangelasega, justkui töövälises vormis. Pealegi olin ka mina ajajooksul muutunud, kogemusi assimileerinud, kõige selle metsikuga aklimatiseerunud ja sisemiselt rahunenud. Meist said suurepäraseid sõbrad ja kaaslased kuid ma ei tohtinud seda endale ja teistele täies ulatuses tunnistada. Piisas tagasihoidlikust konstateeringust stiilis, et: "eesmärk pühendab abinõud" ning "tunne oma vaenlast", "enne kui kukub kell" ja "kireb kukk". Ja mu missioonikaaslased nõustusid, ausaltöeldes olid nad saavutanud kõige reaalse suhtes sellise kõrgetasemelise ükskõiksuse, et vältisid üldse igasuguseid hinnanguid mis peataksid nende hästitöötavat ning kergeltsaavutatud majanduslikku kindlustatust isiklikes keskküttega soojakutes ning ühiselamutes, üdini urbaniseerunud linnaelus.

Kahjuks rikkus minu kohusetundlik püsivus AGurtsõ tabamise tõusulainel nende ekslikult igavesti kestvana näivat mugavat kodurahu. Saatsin kaaslastele pidevalt endajaoks olulisena tundunud vihjeid Dzungli kui igavese *Teise* pidevast kohalolust. Samuti pildikesi iseendast *Teise* teenistuses, mis neis mitte just suurt küsimust tekitas kuna nad olid juba harjunud minu tasakaalutu iseloomu erisustega. Fotod kuidas me Kurtzilaisega vestleme, fotod kuidas me joome kohvi ja einetame. Fotod tema koduloomadest ja ühest armsast jänesest, mida ta eraldi puuris tavatses hoida ja keda regulaarselt ise toitis. Viimast jälestas minu missiooniteega Juhil jälgimises ühinenud fotograaf-despoot Tennis Hopser piiritult ning nimetas seda intensiivselt hellituslikuks positiiv-ajakirjanduslikuks hea enesekuvandi tekitamise ja alalhoidmise võtteks.

AGurtsõ rääkis mulle elitaarse mõistuloo "Nukkude Nõukogude Liidust". See lugu algas nagu tüüpiline muinasjutt - "Elas kord evolutsiooni liider kes endale elamisväärset elu ja liiduriiki tahtis. Selleks et seda saavutada korraldas ta kõigi inimeste lausnukustamise. Paljud riiginukud aga saadeti sundkorras kaugele asustamata maale ehk kaugnukulasse."

"Khmh," sekkusin ma häiritult, "mis mõttes "Nukkude Liit?", küsisin tõsinenult. AGurtsõ selgitas mulle, et evolutsiooni liider kohtus oma õpetajaga algselt bussijaamas. Ja ohhoo, see õpetaja ilmus ootamatult bussijaama katusele. AGurtsõ vaatas mulle õndsas naeratusega otsa, küll ootamata minu, usun et üllatuslikku reaktsiooni.

"See meenutab midagi mulle iidsest kirjandusloost," ütlesin ajuvaba tonaalsusega, kergelt oma rahulolematust väljendades.

"Novot, kas pole imetegu see ja naljakas, et õpetaja ilmus bussijaama katusele?"

Uskusin, et AGurtsõ ei vajanud minu vastust, isegi kui see mul tekkinud oleks. Sain aru, et ta püüab mulle midagi fundamentaalset õpetada. Tuli usaldada, tema ju oli Dzungli elanik ja väejuht.

"Nukkude Nõukogude Liidu idee tekkis evolutsiooni liidril pärast kümnet aastat rasket õppeperioodi shumaanist õpetaja käe ja pea all," seletas AGurtsõ edasi.

"Shumaan tuleb sõnast shum (lärm vennamaa keeles) saan aru?" küsisin igaks juhuks.

AGurtsõ silma tekkis ootamatult vesi.

"Jah, see tuleb sellest, et õpilast on vaja hirmutada ja ehmatada tagasi talle kuuluvasse keskkonda. See kõik toimub terve planeedi teadvuse reeglite järgi. Reaalsus ise näitab kätte vahendid, kuidas. Õpilast kes esindab kunstliku maailma tehnilist, postmudelistikku kirjeldust on vaja ellujäämiseks kohandada. Nukkude Liit ja kaugnukula on sümboolselt nagu Dzungel või maakoht, kust tavainimesed eemale hoiavad ja põgenevad. Tavainimene on tegelikult reaalsusest võõrdunud. Kusjuures sellisel globaalsel määral, et ohustab oma rikutusastmega tervet eksistentsi. Ohus on kõik maapealsed liigid ja eluvormid. Seetõttu ainuke võimalus inimesele on tagasipöördumine kõigi ebamugavuste kui reaalsuse juurde."

Sain aru, et kõik tundus väga loogiline. Keegi kuskil tahab midagi, mida tal ei ole, või et midagi mis on oleks teisiti ja seda aitab tal saavutada keegi isetu, üldplaneetaarne või planeedi enda päris isiklik, inimnäoline teadvus. Noh, umbes nagu Jumal aga teises planeetaarses kuues. Koostöös ja vahendatuna näiteks siis dzungli lehtedega kaetud AGurtsõ alasti keha poolt, tekkis mul lihtsustatud ettekujutus. Märkasin, et tema füüsiline vorm oli väga terviklik, justkui oleks ta vahepeal palju ringi jooksnud ja sportinud.

"Aga milleks üldse siis õpetada kedagi kes on oma nõ. loomulikkusest niikaugele võõrdunud? Võiks ju võtta mõne oma küla või kogukonna inimese?"

AGurtsõ vaatas mind pahase, eemaletõukava pilguga.

"Kas külakoer haugub oma küla peale?," päris ta formaalselt.

"Ei, ta haugub külast väljapoole," mõtlesin kuuldavalt.

"Õige, siin tulebki rääkida erinevuste külgetõmbejõust ja ürgsest *Teise* magnetist. Samuti ebamugavuste poolt kantud protestimeelsuse iroonilistest väljendustest. Täpselt nagu sina, kes sa oled ääreni täis negatiivsust. Kuid see kõik on inimestele loomuomane. Miks, sest nende alateadvus tegelikult teab kust nad on põgenenud !," kõrgendas AGurtsõ oma muidu mahedat tooni.

Jälle paneb ta vastutama planeedi iseenda allakäinud nõrkuste asemel, arvasin kurvameelselt. Kõik need heatahtlikud muinasjutud on vaid kättevari, et oma tahtmisi saada - raha, kuulsust ja naisi. Kui ta tõesti tahaks kedagi aidata, või õpetada siis ta vaid naerataks tõelise heatahtlikkusega ega räägiks sõnagi. Täpselt nagu surnud Kristus ristil. Või Buddha kuju.

Avastas, et mu mõtted olid tahtmatult liikunud Karjula kirikute lahtiolekuaegadele. Kui praegu minna lähimasse asustatud kohta, siis kas leiaks mõne mis oleks ka avatud.

17.-18.12.2016 / 11.02.2017 / 22.12.2017 / 3.06.2020

*

"Shumaane on väga erinevaid," rääkis AGurtsõ, "nad tegutsevad väga erinevatel elualadel. On selliseid kes räägivad ja selliseid kes laulavad. Mõni ainult mõtleb, mislābi on õpilasel oma õpetajat väga raske järgida kuna peab pidevalt āraarvama, mida ta mõtleb. Mõni shumaan juhendab oma õpilast teadvustamatult, otse läbi televisiooni pildi. Ilma, et peaks kordagi reaalselt kokku puutama."

"Ainult eetri vahendusel?" küsisin imestunult.

"Jah, täiesti teadvustamatult. Kumbki, nii shumaan kui ka õpilane ei tea teineteisest mitte midagi, kuid õppeprotsess toimib."

Tundus loogiline jutt, ma täiesti nõustusin. Lisaks see asjaolu, et igasugune televisioon, liikuv pilt või tehniline saavutus oli oma olemuselt lihtsalt nii asendamatu. Eriti siin dzunglis.

"Tulevikus on kõik inimkonna eluprotsessid suunatud televisiooni, elu ise on nagu üks suur teleekraan millest väljuda enam ei õnnestugi."

AGurtsõ justkui luges õhust oma tulevikuennustusi. Ta vangutas suudkõverdades pead. Ma ei lugenud siit välja ühtegi kriitikanooti, vastupidi hoopis unistavat optimismivisiooni mingist seletamatust kodurahust ja mugavustest.

"Tulevikus määrab inimeksistentsi āra vaid informatsioon," lisas ta aeglaselt pead noogutades, "keha kaotab oma tavatarbe tähenduse ja funktsioonid. Ōieti see võetakse inimestelt āra, või ühendatakse masinatega."

See viimane avaldus pani mind eriti sügavalt imestama. Mis mõttes masinaga, kas inimesest saab siis auto, mõtlesin ma sisimas. AGurtsõ luges mu mõtteid ja kähistas hāält, samas pūides mind kēzestiga rahustada.

"Osadest kindlasti saavadki sõiduaudod. Kuid masina all tuleb siin arvestada terve majatāie elektroonilise kapiga, või isegi kappide hulgaga, mis on kõik omavahelises seoses."

"Ūhendatud juhtmetega?" küsisin.

"Jah, hiljem ka ilma ning nāhtamatult läbi õhu."

"Aga kui inimesed linnas ei ela, vaid elavad... Dzunglis? Kas siis ka on nad muudetud masinaks?" uurisin.

Nūūd avaldas AGurtzõ oma peamise eksistentsipõhjuse.

"Sellepārast ma siin olengi. Selleks me siin elamegi, eemal kõigist masinatest. Ainult nii suudame vastu seista maailma allakāigule. Vōimalikult eemal looduses, ilma mingi elektrita."

Oma sõnade kinnituseks haaras ta maast puidutūki ja hakkas puupulgaga tuld tegema, et piipu lāita. Sain aru, et mulle helistamiseks pidi ta kāima kuskil lähedalasuvas linnas või kūlas telefoniautomaadi juures.

Tagasipōördudes Petekoff Esimese maile koos Tennis Hopseriga oli mul

piisavalt aega, et analüüsida toimunud sündmusi. Eriti tekitasid mul vastakaid tundeid kõik need mahalöödud põlisasukate pead, mis templihoonete ümbruses vardasse olid löödud, või millega lapsed templitreppidel üles-alla jalgpalli mängisid. See, et tänu eraklikule eluviisile, eemal tsiviliseeritusest, väepealik ise väljavalitud naishaaremit ja tervet järeltulijate armeed omas, ei tekitanud enam mingit küsimust.

"Mees, sa ei tea millega me kokku puutusime," käis Tennis mulle peale, "see oli Liider suure tähega, Elav Legend !"

Vaatasin meelega pikalt tema narkolembelist kanepiaurast õhetavat nägu koos kiirelt liikuvate silmadega. Üldmulje sügavasse dzunglisse eksinud hobiajakirjani-kust oli siiski arvestav, eriti kui tajuda seda tõsiselt erudeeritud keskendumis-võimet. Ka oli tal tugevat kunstilist silma reaalsuse tajumisel läbi maailmafoton-duse tippautorite loominguliste võtete läbi. Eriti meeldisid mulle need seeriad mis olid äraunustamiseni maha kopeeritud Dado Maori Jama armsast ning maailmakuulsast koeraportreest. Seesama tuntud pilt kus kergelt lõõtsutav vana koer vaatab tagasi üle oma õla. Umbes nagu paljukogenud ja sellest väsinud pime inimene kes püüab tabada hinnangut oma elule.

— — —
31.03.2021

Suur kunstimetseen Tennis.

Petekoffis ei siirdunud ma kohe koju, vaid külastasin Hopsari lahkkel kutsel tema eluaset Karsumm Kurjauhini Muuseumi saarel.

"Tead Mees, sa peaksid nägema mida ma olen kõik need aastad kogunud," rääkis ta intensiivselt kui me mööda käänulist keerdtreppi viimasele korrusele tõusime.

Ja oleks ma kuidagigi osanud ette kujutada, millele ta nii õhinaga viitas. Tegemist oli väga aukartustäratava kunstikoguga, mis sisaldas nii kujutava- kui mittekujutava kunsti huvitavamaid ning ebahuvitavamaid näiteid. Avades välisukse löi ninna veel kuivamisjärgus õlimaalide lõhn. Nii värsked olid alles hiljuti kogusse omandatud tööd.

"Vaata mees," ütles Tennis. Ta süütas järgmise kanepisigari, mis oli suur nagu Gubano sigar. Suitsetada ta sigarit oskas, ei kiirustanud. Lihtsalt lasi pideva huvi puudumisel sel kustuda, et siis jälle uuesti tuld läita.

"Mulle meeldib kunst kus on selline eluenergia sees. Selline elava autori

energia. Sest palju kunstist on vastupidi, hoopis nagu mingi kohustus - justkui autor tegelikult ei olekski tahtnud oma tööd sellisena teha."

"Ja sina näed selle erinevuse kohe ära?" küsisin. "Äkki sa lihtsalt otsid vaid mingit väga piiratud ühte energiat või autori tegevust, mis just sulle korda läheb? Tavaliselt näiteks naiste jahtimise ja neile meeldida tahtmise energia?"

Tennis tõmbas suitsu sügavalt sisse ja ootas mõned minutid.

"Jah, aga nüüd on juba hilja kritiseerida, mu eluruumid on just ainult sellist energiat täis, mees!" ütles ta solidaarselt kõikemõistvalt.

Vaatasin, et tal oli tõesti üks selle regiooni parim kunstikogu. Miljonite väärtuses isegi. Täpsemalt 297,4 miljonit, mis on peaaegu kolmsada. Kolmsada on aga peaaegu viissada ehk pool miljardit.

"No, sul on siis palju elu baasenergiat kokku kogutud," mõtlesin.

Tennis avas brändipudeli ja valas kahte klaasi.

"Respekt, mees!," ütles ta üht klaasi mulle ulatades. "Viimane kord kui üks naine seda kõike nägi," Tennis vehkis käega osutades seintele, "nõudis ta et ma tema akti maaliks."

Ta jõi ja naeris käheda häälega: "Aga mina olen ju fotograaf, ütlesin et pildistan teda ja saadan fotod. Lisasin küll, et praegu film on otsas, et võime niisama üksteist vaadata."

"Väga huvitav juhus," arvasin.

Tennis naeris edasi kuid muutus siis veidi tõsiseks. "Talle see ei sobinud kuna pidas mind eemaletõukavaks. Teda huvitas ainult kunst, selle nimel oli ta nõus kõigele. Ma langesin depressiooni ja lahkusin kodunt, jalutasin päevi mööda tänavaid kuni jõudsin linnast välja. Siis liikusin edasi nädalaid mööda põlde ja maastikku kuni jõudsin AGurtsõ maadele. See oli selline intuiitiivne alateadlik leidmine. Olin kogu oma elu investeerinud oma kunstikogusse, kuid Tema näitas et eksisteerib midagi veel, väljaspool üldiselt suht loomset inimkultuuri."

"Mõtled sa Kurtzilainenit või naist?" küsisin.

"Mõtlen Teda, Teda pean silmas," väitles Tennis. "Tema näitas mulle teed kuidas saada vabaks oma instinktides läbi enesedistsipliini. Ma sain kohe aru, et uus elustiil ja ellusuhtumine võib mulle palju rohkem kasu tuua, selle asemel kui vana ainult takistas mind."

"Sa aru, maailm muutub," ütlesin.

"Just, mees! Maailm muutub, me võime muuta oma ürgsed ihad millekski kõrgemaks energiaks. Veel kõrgemaks kui kunsti vaatamine ja sellest rääkimine. Me võime hakata võitlema realselt Dzungli kaitsvas varjus. Me näitame kõigile kätte õige tee! Mis siis, et läbi vägivalda kuid vägivaldatus on nõrkadele. Realne elu, täpselt nagu loomadel metsas, sisaldab vägivalda. Nagu kogu inimsivilisatsioon, ükski kunstiteos ei sünniks ilma vägivaldada. Pole head ilma halvata, seda elutõde võiks korrutada nagu munk templis terve oma elu. Ja ikka ei saaks sellest küllalt. Vägivald puhastab õhku, annab ruumi juurde. Vägivaldses ühiskonnakorras saab keelata ja lülitada välja ühed ning anda eluõigus teistele."

Vahet pole kes, mis või kus, mis ajal. Sõnadel polegi tähtsust vägivalla juures, neid saab küll kasutada vägivalla kasuks ja õigustuseks. Tõde pole tähtis, vahet pole kas elame tõe- või hoopis valejärgses ajastus. Kui teie sõnad ja tegevus toetab vägivalla igavest kestmist, siis on see hea. Teete suure teene kogu planeedile ja Dzunglile. Tegelikult kui mõelda, siis pole see üldse mingi minu ainuisikuline suurushullustus või sõge võimuiha. Me peaksime hoopis olema tänulikud, et meil on säilinud veel seda mõtlemisvõimet, et teha vahet mis on õige. Vale on peatada see mis on õige, meie peame ainult edasi minema. Elagu kõikevõitev Dzungel ! Elagu AGurtsõ !"

Jõin samuti oma klaasi tühjaks. Pakkusin välja, et joome veidi veini. Ta valas mulle pudelist Kindzermarjulist, kuid ise jätkas koorekommidega timmitud Senko Poroga (mingi põdrasambla erijook). Üldse mulle tundus, et Tennise baarikapp oli täis mingeid väljaarenemata beebinägudega kommionudest wannabe-liidrite etikette. Tema kunstikollektsioon oli seevastu väga originaalne ja elitaarne.

"Mr. Hopser ! Aga miks te kergelt ärritute kui ma ütlen, et vägivald ei ole lahendus."

Tennis polnud minu küsimuse peale üllatunud.

"Teate, teil võib olla õigus," ütles ta, "kuid lepime kokku nii, et nõustume avalikult sellega alles siis kui meie oma vägivalla ellu viime. Kahetseda jõuab hiljem alati."

"Kahju jah," mõtlesin kuuldavalt, "te vist tõesti armastate oma relvi ja võitluse erakordsust nii tugevalt."

"Tegelikult minul on ükskõik, mina ainult pildistan ja kogun kunsti. Ma pole kunagi kedagi tulistanud, ma isegi ei tea miks ma AGurtsõ juurde Dzunglisse üldse algselt tulin. Olen juba unustanud, mul on lühike mälu. Võtan ravimeid ja konsulteerin arstidega. Kuid ma tean, et mul on õigus."

Tennis juhatas mind avatud rõduuksest avarale balkonile.

"Tegelikult ma ei tea miks nad sõdivad ja kelle vastu. Võib-olla lihtsalt oma väljanägemise pärast, nad on märganud et mundrid ja sõjarelvastus jätavad paljudele sügava mulje, see kohutab ja julgustab paljusid. Vaenlase leidmine on seljuhul teisejärguline küsimus. No ja raha, raha toob see samuti hästi sisse. Raha saadetakse kastide viisi. Tuleb ainult osata nõuda ja küsida."

"Nagu laps küsib endale kommi," ütlesin sügavmõtteliselt.

"Keda huvitab, mees ! Dzunglis just 3D-prinditi välja automaatrelv shokolaadist. Tema haaras teadmatuses selle ja tahtis mind hullusehoos maha lasta kuna ma pildistasin ebasobival hetkel. Nii määris ta oma käed ja riided ära, kõik oli sulashokolaadi täis. Jõudsin eemale eest ära joosta, andsin jalgadele valu."

Rääkisime rõdul istudes veel pikalt paljudest maailma kriisikolletest ja jõudsimme järeldusele, et enamus nende algatajatest oli mingi tühine väikeriik ja selle üdini sadistlik valetajast liider. Tõeline selline sõjaõhutaja, kaose looja ja vihkamise musternäide. Keegi ei taha ega julge tema vastu välja astuda kuna kardab hammustust ja sellele järgnevat marutaudi.

"Zirak, Aquastaan, Bliibia, Shuuria - kuhu need ilusad heolumaad oma stabiilsuses kadusid ?" küsis Tennis.

Sain aru, et see oli formaalne küsimus, mis ei vajagi vastust või mingit mõtte edasiarengut. Nagu ta ise korduvalt rõhutas, siis kedagi miski nagunii ei huvita, väljaarvatud oma isiklik heolu. Kui isiklik heolu hakkab sõltuma mingist laiemast avalikkuses väljakuulutatud ja lubatud arvamusest kõigi nende teemade suhtes, siis võibolla jah aga...

Ometi ta jätkas: "Kujutate sa ette kui keegi otsustaks hävitada selle väikeriigi, kes juba niipalju kurja on korda saatnud? Kuipalju leiduks neid kes püüaksid kõigest hingest teda kaitsta? See oleks siis nagu ootamatult vahelejäädud õnnetu kurjategija toetamine. Paljud kurjategijad on ka suured süüdistajad ja valetajad, mõtle kui lihtne on avalikku arvamust võimalik manipuleerida. Mida lihtsameelsem oled ja vähem tead kurjategija tegudest, seda tugevamalt oled valmis teda toetama. Olen pannud tähele, et tänapäeva ühiskond pigem opereerib, reageerib ja kommuniqueerub läbi mingite üdini triviaalsete koomiksitate tasandi kui vaatab reaalseid dokfilme kus analüüsitakse ja näidatakse kätte ilustamata reaalsust."

"Jah, see siiras lihtsameelsus on väga levinud," ütlesin.

"See kõik on hullumeelne, mees! Me osaleme hullumeelsete ajastus. Sellisele pimedale hullusele saab vastu astuda vaid veel suurema, kuid kontrollitud hullusega. Või siis oodata, ehk hullus teostab ennast ja läheb üle. Inimene ju ei mõtle enne kui vastav olukord ta peatab, alles siis hakkab pingutama ellujäämiseks."

"Samahästi võib siis tegelikult ju puhata. Las hulluvad ja arenevad. Head õppimist, ütleks. Kui mõelda, siis millal üldse on arvestatud sellega mida mina asjadest arvan?" küsisin endamisi.

Tennis vaatas mind tähelepaneliku irvega ja valas kulbiga rõdulaual olevatesse klaasidesse mingit varemvalmistatud kokteili sidruniga.

"Kuid mingi ekstra põhjus pidi ju olema, et sa AGurtsõ juurde tulid?" ütles ta salakavalalt.

"See on Dzungel ja tema asukad, mis mind huvitavad. Tegelen antropoloogilise välitööga," sõnasin peast nagu plaadilt.

Balkonilt avanes suurepärase vaade Petekoffi linnale ja jõele. Ma ei hakanud üldse süvenema kuipalju see linn oli kannatanud. Kuidas mitmed ennastohverdavad revolutsionärid sõjamälestuse nimel protesteerides joonistasid oma peast suure kuke öösel avanevale sillale. Kuidas presenteeriti kaubanduskeskustest varastatud kanu kui vägistamise terrori ohvreid peamiselt läänepoolkera kultuurilise teenistuse ja välisluude auks. Siin võis lausa üldistuse vastava aktivismi karakteristika kohta teha, sest taoline vallatu, ülimalt lihalik ja kergelt alandav võttestik töötas nõudlikemate naiste peal väga edukalt. Muidugi oli olemas ka suuri revolutsionääre kes läksid edasi Jeuroopasse, pettusid sealses ühiskonnakorralduses ja inimestes ning soovisid väga tagasi kodumaale tulla, kuid oli juba hilja. Hea

kui neil säilis võimalus hooldada oma lapsi, sest viimased olid sealmail kõrgelt hinnas.

Läksin edasi linnapeale, et istuda võõrastega mõnes frivoolses baaris. Tennis jäi maha koju, sest ootas külla ühte naist. Soovitasin talle mittepildistamise asemel lihtsalt alustuseks proovida maalida midagi, vahet pole kuidas, kasvõi abstraktselt või lihtsalt sõrmedega värvi laiali segades. Ta lubas järgi mõelda ja vajadusel proovida. Pärast mõnda aega mööda tänavaid ringi uidates peatas mind üks pikka kasvu üleni väljakutsuvas riietuses naisterahvas. Sain aru, et ta on mees ja ainult mängib naist. Kõrgetel tikk-kontsadel tehes äkilisi tippivaid ja osalt ka trampivaid tantsuliigutusi ning kehatõmblusi laskus ta alla trepist ning kutsus endale järgnema. Sattusin hämarasse värvilampidega valgustatud keldrikorrusele, varieteebaari mille küllastajateks peamiselt meesaspekte varjavad või rõhutavad ilmingud. Kõik nad töötasid kuhugi määramatusse tulevikku planeeritud sõja-konfliktiks. Kõigile oli jagatud välja oma rollid tulevases meedia- ja propaganda-sõjas ning kõik nad olid valmis haarama relvad. Keda nad vihkasid, keda nad kaitsesid, see jäi mulle suhteliselt arusaamatuks. Mille nimel nad tüli norisid ja kas see oli seda kõike väärt? Samas inimene ju elab vaid üks kord, miks mitte luua endale mingi tavaelust suurem eesmärk omal vabal valikul. Mu soov oli juua vaid mõni õlu ja Krovavõi Maria, selles mõttes ma ei sekkunud.

— — —
31.03.2021 / 17.04.2022

*

Alguses ma lihtsalt jälgisin selle paikkonna "undera graundi". Neil oli siiski tegelikult ka midagi viga. Vanemad ei olnud neid lapsena õieti kasvatanud. Olid püüdnud neid ära rikkuda lõputute ümmarduste, manipuleerimise ja meelitamistega. Võib-olla tahtlikult või siis vastupidi siirast teadmatusest. Või siis näitlikult püüdes eeskujulikult korrata seda lüüene elitismi poolt fabritseeritud ja langevale kultuuriruumile nii omast materiaalselt, emotsionaalselt ja üdini füsioloogilist liialdamist. Mingi taoline ülim enesefookus ja hävituslik soov likvideerida inimeseks olemist ja selleks jäämist. Äkitselt ma nägin kõiki neid kohapealseid panustajaid sellesse pikaegsesse, aastakümneid kestnud ühiskondlikku modulleerimis programmi. Mäletasin korraga kõiki neid rahulolematuid ja alati suht häälekalt oma mingeid õigusi nõudvaid figurante. Ja nüüd nad ongi jõudnud välja sinna, mis oli nende kõigi ülim plaan - tulla välja oma peamiste soovidega minna naisteriietes aktiivsesse sõtta. Ja mittekeegi ei saanud seda enam takistada. Naiste ülemvõim meeste üle oli ennast teostanud. Ja vaiss

verssa...

Ka lastel on õigus naisteriietes sõtta minna, arvasid nad. Mida varem, seda parem. Neil on see õigus kui nad niiviisi tunnevad ja kui vanemad nendejärgi ei vaata. Kuulasin imestades nende valenaiste vahelduvaid kihutuskõnesid. See teema oli minu jaoks jälle midagi täiesti uut, varem oli ju teada et arenguriikide lapsed tõesti lähevad sõtta, kuid mittekunagi naisteriietes. Ma kahtlustasin, et kriitilisel hetkel need nn. täiskasvanud taanduvad rindelt ja jätavad need-samad lapsed kaitsekiilbina nende kontskingades põgenemise ajaks endast kaugele maha ihuüksi võitlema. Kuidas on üldse võimalik usaldada selliseid naisteriietes mehi, kes peamiselt kõiki naiste negatiivseid omadusi eksalteeritud käitumisega oma väljendustes alaliselt rõhutavad? Omadused näiteks nagu petmine, kavaldamine ja kaaskodanike ärakasutamine.

Minu sügavalt ükskõikseid arutluskäike segas kahe bandiidivälimusega valenaise istumine minu lauda. Nad tahtsid minuga viina juua ja tellisid täis karahvini, valasid klaasid täis ja vaatasid irvitades otsa. Ütlesid, et nad on maalt. Joomise vastu polnud mul midagi, kuid kui pea naismees-bandiit kuulis, et ma ei tegele kunstiga vaid hoopis salastatud riikidevahelise eriülesande täidesaatmisega, muutus tema muidu lahkena näiv heatahtlik toon. Esiteks tahtis ta selgeks teha, et mittekeegi väljaspool nende organisatoorset liikumist ei tohi tegeleda riikidevaheliste eriülesannetega. Teiseks kui ka tegeleb, või on seni tegelenud, siis kindlasti mitte piisavalt esinduslikul ja professionaalsel moel. Kuulasin kannatlikult samaaegselt jälgides tema bandiitkaaslast, kes oli silmnähtavalt häiritud taolisest ebaviiskast, ennasttäis sõber-naismehe monoloogist. Pärast esimese monoloogi ärakuulamist, hoides endiselt täisklaasi sain aru, et kohe järgneb teine monoloog. Tõusin lauast kindla teadmisega loobuda nende pakutust. Kuhu sa lähed küsimusele vastasin, et suitsu tegema ning vaevalt ma enam tagasi tulen.

Jalutasin tagasi Tennise korteri suunas. Tänavad olid ebaharilikult tühjad. Sain aru, et tegemist on ööga aga ikkagi. Siis jooksis mulle kuskilt majatunnelist ootamatult ligi alaealine kiirkirja saatja ja andis mulle üle ümbriku. Avasin selle ja leidsin seest väikese kokkumurtud paberitüki. Sinna oli vigase arutluskäiguga kuid kirjavigadeta kirjutatud: "Võta seda kui lahkuminekut. Ära enam mõtle meie peale."

Alguses ei saanud ma aru kes on sõnumi saatnud, kuid siis mõistsin et see ei ole ükski reaalsest naistest kellega olen suhelnud, vaid hoopis väljamõeldud ideaal elukaaslane. Meievaheline suhe oli kestnud kõigest mõned kuud. Istusin vaikides kõnnitee äärekivile. Kirjasaatjast poiss vaatas mind kaastundlikult, nähtavasti sai aru, et tematoodud kiri ei olnud mingi rõõmu-sõnum.

"Härra ehk soovib suitsu?" küsis ta julgustavalt.

"Ei tänan," vastasin.

Siis tõstsin ma pilgu ja vaatasin teda väga tõsiselt.

"Ära kunagi lase endale naisteriideid selga panna," ütlesin talle mõttega, et talle kindlasti meelde jääks, "naisteriided ning sõda ei ole veel sinu jaoks."

Ta naeratas ja jooskis edasi nagu ma poleks midagi olulist öelnudki. Püüdsin analüüsida kuidas saab väljamõeldud ideaalsuhte lõppemine nii raskesti mõjuda. Millest selline vastuolu ja kuidas sai see väljuda minuenda kontrolli alt, küsisin. Ta oli ju toetanud mind minu kõigis ettevõtmistes, ta ise rääkis et on valmis olema mu kõrval kui ma ülejooksikust erukindral AGurtsõ finaalsele likvideerimisele suundun. Viimase mõtte juures tabas mind muidugi kahtlus, et kas selline nõrgemale osapoolle toetumine ei tee minust mitte samaväärselt häbiväärset ärakasutajat kui kõik need pseudo naismehed tolles keldrikorruse baaris. Võib-olla kõik need minu ideaalpartneri toetusmõtted ja sõnad olid lihtsalt kui minu enda alateadliku proovilepaneku programmi osa. Ma ei oleks tohtinud lasta ennast läbinisti kiita ja täita mingi puht teoreetilise hingelise lähedusega, mida ma kindlasti niiväga olin vajanud. Või vähemalt oleksin ma pidanud endale selgeks tegema ja aru saama, et taoline lõppematuna näiv idüll on vaid lühiajaline mööduv nähtus.

"Hei, tule tagasi !" hüüdsin ma kirjapoisile, kes polnud veel eriti kaugustesse jõudnud.

Otsustasin saata vastuse ja kirjutasin selle ühele tänavakivi plaadile. Poiss jõudis kohale ja vaatas mind huvitatult.

Tekst ise oli järgmine:

"Olgu. Kontroll on nüüd minul. Anna teada kui sa tahad mind näha."

Võtsin plaadi ja viskasin üle kanali piirde vette. Nüüd jäi üle vaid oodata ideaalpartneri reaktsiooni aga see ei saanud tulla koheselt, näiteks mitte juba homseks. Poiss vaatas lainetusi veepinnal, kehtitas õlgu, naeratas veelkord ja jooksis jälle minema. Kell oli nüüd kolm öösel.

*

Tennis oli kodus kui ma temajuurde jõudsin. Ta oli kergelt veini täis ja ütles, et külaliseks olnud naisterahvas oli sülitanud ta peale kui ta oli püüdnud teda hakata kätega maalima. Minu mõttele, et riiete asemel oleks võinud maalida paberile või lõuendile, kasvõi korteri seinale, ei hakanud ta millegipärast vastama. Siis rääkis ta pika loo sellest, kuidas ta tegelikult ise oli algselt kunstnik olnud, kuid kui kohtas üht kohalikku kunstikolleksionääri ja sai enda tööde ostmisega venitamiste tõttu tugevalt kannatada, siis

otsustas ise hakata kunstikogujaks, et ka kõikide teiste kogujate maine ja usaldus igaveseks ära rikkuda. Seetõttu ta ainult kahjustabki kunstnikke igal väljamõeldaval moel, eriti neid kellepuhul tabab ära, et nad on materiaalselt raskes olukorras.

"Eriti meeldib mulle neile näidata ja presenteerida kõik oma rikkusi, majasid, autosid ja pereliikmeid," rääkis ta, "olemasolevast kunstikogust rääkimata. Just sel hetkel kui peaks toimuma pikalt ettevalmistatud ja kunstniku suurt ootamist nõudev tööde ost, kaon ma ära vahel kuudeks või aastateks. See naisterahvas kes mulle täna näkku sülitas oli just üks selline kunstnik."

Sellist Tennist polnud ma varem tõesti näinud. Mõtlesin, et ta on lihtsalt heatahtlik kunstimetseen, kunagine kriisikollete hinnatud fotograaf ja kanepisõltlane aga ei, tal oli olemas ka varjatud ning läbinisti positiivne pool. Soov läbi kunstnike alatu piinamise hävitada kogu kunstifääri rahaliselt hästitoimiv suletud süsteem ja ainult just sellega kaasnev, muidu seletamatu lisaväärtus, tundus geniaalse plaanina.

"Aga surnud autorid ja klassikud, kuidas sa neid kahjustad ?" küsisin. Tennis tõusis diivanilt istukile.

"Vahet pole," ütles ta, "surnud on vaid niipalju surnud kui neid läbi nende kunsti elusateks peetakse. Kindlasti on neid raskem likvideerida kui elusaid kunstnikke. "

Tennis valas veini ja ulatas mulle klaasi.

"Mäletan neid heietusi, et kunstniku omamütoloogia on vanamoodne, vale ja publikut eksitav. Samas kaua suudab seesama kunstiturg üleval pidada nimetuid, igasuguse isikliku loo ja mütoloogiata autoreid ?"

Tennis oli silmnähtavalt rahul oma meenutuslike mõttekäikudega.

"Jah, Mees ! Kaua sa suudad vältida süsteemi kus kõik on ülesehitatud elementaarsetele müügireeglitele ning iga järjekordne teos ja autor on ikkagi osa sellest üleüldisest kauplemisest. Alguses võib-olla jah ollakse nõus mängima sellist aktiivset mittekeegi olemise rolli kellegi huvides, hiljem kui lähim ja kaugem toetajaskond kokku kuivab, sealhulgas helled vanemad, on see praktiliselt võimatu."

Tennis läitis peene sigari. Tajusin, et see oli konjakilaadne.

"Üldse, mütoloogia on vale sõna ja selle kasutajad enamuses siitilmast lahkunud. Hea kui neid üldse oli, või mõned neist niikaugelegi jõudsid. Ok, ei meeldi kaugem ajalugu ja kultuur kui minevik... Kuid mida teha nendega, kes loovad tegelikust reaalsusest olles elus ? Selles mõttes see sülitus minu näkku, see markeerib just seda efekti. Aga ma ei lähe tänu-täheks vastu kõiki ootusi oma tegu heastama, et osta ta töid. Ei, minu

missioon on suurem. Võib-olla heastan aga kui siis hiljem pärast apokalüpsist."

"Tänapäeva apokalüpsist," lisasin omaltpoolt.

See oli muidugi Tennis poolt kena jagada mingeid lubadusi pärast kogu tema tõe- ja valeskaala ilmsikstulekut. Sain aru, et ta ei hinda kaasaega ega tema atribuute, või uudseid tehnoloogiaid. Ei arvesta ta ka so-so toimiva ühiskonnaga mõeldes reaalsusest. Need märksõnad on temajaoks pidevas muutuses mööduvad nähtused, mida organiseerib eliit kes vajadusel kõigele tule otsa paneb. Seetõttu me näeme vaid suurprobleemide eskalatsiooni. Me näeme lõputut valet ja hävingut. Reaalsus ei ole kaasaeg, tehnoloogia või kellegi kena sotsiaalne spekulatsioon. Reaalsus on võitlus, sõda ja pea nähtamatu lootus ellujäämiseks. Selge oli, et Tennis lihtsalt osales ühiskonna ja kultuurisfääri kujundamisloos. Mitte selleks, et seda parandada vaid likvideerimise eermärgil. Selleks, et kõik permanentises võitluses kõige halva vastu astuksid. Kogu see ebaõiglus ja ülekohtus, mida me igapäevaselt kogeme. Kõikide nende pooltõdede, valede ja ärakasutamiste väljatoomise nimel.

"Nüüd ma näen tõesti, miks sa jumaldad Dzunglit," ütlesin talle.

"Mees, ma ei jumalda vaid toetun Temale! Dzungel on kõik mis meil veel alles on, ainuke lootus."

23./24.04.2023

Ideaalsuhe.

Läksin koju hotelli enne päikesetõusu kui Tennis pea kätevahel magama oli jäänud. Kui ma üle koridori olevas numbritoas oma naise ringiliikumist kuulsin, otsustasin koputada uksele ja ta lasi mind sisse. Alguses muidugi meenutasin mis olukorras ma peaksin lähenema ja milliseid sõnu kasutama. Ta oli heas tujus ja tõstis isegi tooli köögilaua alt välja, et saaksin istuda. Täna sin ja istusin. Ükski teine mees ei saaks hetkel seda endale lubada, mõtlesin. Tema nimi oli Armanda.

"Kuidas läheb, mida teed?" küsis Armanda.

"Tööülesandeid täidan," vastasin.

Armanda vaatas mind igavlevalt.

"Seda teab kogu Petterburi linn. Juba aastaid... Räägi midagi huvitavat, mida sa päriselt teed."

"Suhtlen inimestega. Kuulan mida nad elust mõtlevad," ütlesin.

"Väga põnev ja salapärane," arvas Armanda aga ma sain aru, et ta ei olnud ikka veel päris siiras.

"Ühesõnaga kõik on väga halvasti," otsustasin oma aususega katsetada, "väliselt on kõik hästi aga varjatult on kõik vastupidi halvasti."

Armanda valas meile äsjatehtud kohvi ja istus samuti laua taha.

"Kõigil ütled sa ?" küsis ta üle.

"Üldiselt küll, ei meenu erandeid."

"Alustuseks on see ju hea. Tähendab on kuhu areneda."

Armanda vaatas veidi seljataha seinale kus rippus nagis tippvormis sõduri-vorm. Siis ta naeratas.

"Mina olen alati valmis. Sa ju tead seda."

Mulle tegelikult meeldis, et ta kunagi ei öelnud rohkem kui vaja ega andnud mingeid liigseid lubadusi. Vaatasime üksteist nagu vaatavad kaks inimest kes peavad oluliseks üksteist vaadata. Nüüd ei olnud aeg, et rääkida ideaalpartneri poolt saadetud kirjast. Võib-olla mõned minutid hiljem. Tahtsin tema arvamust kuulda. On suur vahe väljamõeldud ideaal ja reaalse militaarnaise vahel. Milleks üldse ideaalpartner kui ta on ebareaalne ja kui ta sind maha jätab, oleksin küsinud. Loomulikult ma teadsin kõiki võimalikke vastuseid eelkõige minult endalt aga oleks olnud huvitav kuulda ka sellise naise arvamust, kes ei planeeri minult enam last. Lapsesaamine oli meil nagu välistatud, möödaminnes läbiräägitud teema. Ka minu ideaalnaine ei tahtnud last, meie esimesest kokkupuutest peale, kuid ma olin lootnud ta ümber kasvatada. Veel ideaalsemaks, meeldivamaks ja armastusväärsemaks.

"Ta jättis mind maha," ütlesin.

Armanda kergitas mõlemat kulmu.

"Mis siis on, tee midagi, mine ta juurde," soovitas ta.

See oli võimatu ülesanne, olin täiesti kindel.

"No aga mine ikka."

Olin mõelnud sellele muidugi juba varem kõikvõimalikes eri versioonides, sealhulgas ka kõige negatiivsemates. Kujutasin ette kui vale ja ekslik otsus see oleks. Ütlesin Armandale, et kirjutasin tänavakivile vastuse ja nüüd jääb mul üle vaid oodata. Või siis oodata niikaua kuni ootamine enam meeles ei ole.

"Mõttele, et ta sõitis ära aga sina tead kuidas temajuurde sisse saab."

"Võtme asukoht...," mõtlesin kuuldavalt.

Nagu lapsepõlvekodus üks majaelanik, noor vennalalasest tüdruk kes näitas kuidas ta hoiab võtit liftishahtis. Lahtiste uste ajal pani käe kuhugi üles

talale ja võttis välja. Samas, tal ei ole majas lifti..."

"Sa võid lifti sinna ise juurde mõelda," arvas Armanda.

Tõsi, seda oleksin ma võimeline visualiseerima. Sellise vanaaegse, krigiseva ja ohtlikult käituva elevaatori. Armanda tõusis, nähtavasti see teema teda enam ei huvitanud. Ta kõndis vaikselt elutuppa ja pani tööle plaadimängija. Muutusin nüüd eriliselt analüütiliseks, sest ma ei olnud talle sõnagi liftist praegu öelnud. Mind kummitas viimastel aegadel tugevalt energia jäävuse seadus, see fenomen et üks energia läheb üle teiseks ja transformeerub, muudab oma vormi. Vajadusel ka sisu ja substantsi. Telepaatia teatud inimolendite vahel polnud välistatud. Selgeltnägemine kindlasti ka, õnneks teaduslikult väheuuritud, et mitte tõe näha. Või vähemalt mitte kogu aeg, võib-olla ehk ainult neil harvadel, endajaoks kasulikel hetkedel. Samas, ma ju hindasin sõltumatut suveräänsust ja kordumatuid hingetõmbeid. Iga indiviidi üks hingetõmme on erakordne isegi kui loa selleks on andnud mõni teine riik. Ka mentaalsel vangil võib olla vabadusi, või siis teostab neid omas etteantud ruumi sfääris. Ja ongi kõik...

Armanda läks dushi alla ning hakkas vaikselt laulma. Nähtavasti olles mõjutatud plaadist mille mängima pani. Praegu käitus ta täpselt nagu ideaalnaine ja seetõttu ma lahkusin, sest ma ei tahtnud, et need kaks energiat dushikabiinis annihileeruksid.

"Lülita vesi välja," ütlesin igaksjuhuks enne minemist, sest kui ta oleks energeetiliselt ikkagi kadunud siis oleks tulnud väga kõrge veearve.

*

Omas toas avastasin ideaalse jäetud päeviku. Ta oli kirjutanud sinna kõik meie koosolemise ajal enda peas tekkinud mõtted. Alguses olin kahtlustav, sest miks muidu jätta see minu kirjutuslauale kui selleks, et ma hakkaksin lugema. Lehitsesin ettevaatlikult, tähelepanu tekitasid eriti just kõige keerulisemad arutluskäigud ja küsimused. Sellised nagu: "mis on minu tegelikud soovid" ja "mis on vaid minu aru trikid". Minu all mõtlen, siis mind - tähendab ta on esitanud küsimusi peamiselt minu eksistentsi, väärtuse, võimaliku mõtlemise protsessi ja tähenduse üle. Küllap see oligi põhjus miks ta taolise päeviku mulle jättis, lihtsalt selleks et ma tema perspektiivist vaadatuna enda kohta midagi ajaviiteks lugeda saaksin. Tegelikult see oli päris põnev, sest ega mul midagi paremat niikuinii teha polnud. Kogu see aeg ja inimeksistents oli suht mõttetu. Tähendus ilmnes ainult siis kui keegi selle tõesti andis, see oli peamine intriig - inimeste taandarenev ja harukordne kõne- ja kirjakaasutamise võime. Oma sisimas tänasin ma universumit ja kosmost, et ta on siiski võimeline, hoolimata oma ideaalse staatusest minu jaoks täiesti seostatult

lauseid konstrueerima ja kirja panema. Isegi kui need on kellegipoolt kaheldavad või vaieldavad, see ei omanud enam olulist tähtsust sest üldjuhul ja senise, juba aastatuhandeid jagatud kultuuriajaloo põhjal oli selge, et määrav oli sõnadega markeeritav tegu, mitte sõnad *per...se*.

— — —
24./26.04.2023